DRAUGAS
(Leidžia Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Vienintėlis tautinės ir tikybinės minties lietuvių dienraštis pasaulyje.
Telefonas — VIRginia 6640 - 41

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic Press Society.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
The most influential Lithuanian Daily in America.
Telefonas — VIRginia 6640 - 41

No. 218 Price 4 cents CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, RUGS. (SEPT.) 16, 1948 Kaina 4 centai Vol. XXXII

DE GAULLIO GRIŽIMAS ATIDĖTAS; QUEUILLE SUDARĖ NAUJĄ VALDŽIĄ

Jei Taip Ilgai Tęsis, Prancūzija Nustos Buvus Didele Valstybe

Rašo VYT. ARŪNAS

Prancūzijos respublikos prezidentas Auriolis šį kartą išvengė kviesti De Gaullį prie valdžios. Elysėjaus rūmuose buvo "karšta", ir jei tik krizė dar kartą pasikartos, tai Prancūzijos valdžia nebeišvengiamai turės būti atiduota gaulistams ar komunistams.

Auriolis yra visai nelinkęs prie valdžios kviesti Thorezą, nes gerai žino, kad tada susilauktų Benešo likimo ir pasidarytų Elysėjaus rūmų kaliniu, tuo tarpu pakviesdamas de Gaullį jis nieko neprarastų.

Bijoti, kad de Gaullis galįs įvesti Prancūzijoje diktatūrišką režimą, nėra ko. De Gaullis nėra iš tokių žmonių. Jis jau vieną kartą buvo prie valdžios ir ištesėjo duotą tautai žodį, kad pati tauta galės pasirinkti tokią vyriausybę, kokią norės, nors tada jis lengvai galėjo pasilikti valdžioje. Bet jis pasitraukė, ko nė vienas kitas politikas nebūtų padaręs.

Gaullistai Nesiims Prievartos

Nežiūrint visų komunistų plepalų, kad gaullistai kėsinasi į respubliką, yra netiesa, kad gaullistai jėga bandytų paimti valdžią į savo rankas. Jie yra nutarę valdžios siekti konstituciniu keliu, nors tam gal reiks dar kelis metus palaukti ir padidinti savo partiją naujais nariais, bet stengiasi tik išplėsti priešrinkiminę propagandą, žinodamas, kad prijaučiančiųjų jam skaičius kasdieną didėja ir jei šiais metais įvyks rinkimai, tai jo grupė turės didžiausią persvarą.

Jis patarė savo propagandistams laikytis protingai, nes kiekvienu metu, kada gaullistų grupė pradeda akciją, "trečioji jėga", bijodama visiško ištirpimo, iš naujo susicementuoja nekuriam laikui.

Parlamentarai Išsigelbėjo Nuo "Hara—Kiri"

Kiekvieną kartą, kada tik pasidaro tikru dalyku de Gaullio sugrįžimas prie valdžios, parlamentarai, bijodami, kad jiems netektų pasidaryti "hara-kiri", susivienija ir balsuoja už naują vyriausybę.

Dabar rašyti ką nors apie naują Queuille kabinetą būtų per anksti, nes galimas dalykas, kad jis teišgyvens tik keletą dienų, kaip gyveno Andre Marie, Radamier ar Schumano kabinetai, nežiūrint, kad tada, kaip ir šiandien, parlamentas buvo išreiškęs pasitikėjimą. Tai atsitinka dėl to, kad Prancūzija pergyvena režimo krizę.

Kada buvo nuversta paskutinioji Schumano vyriausybė, kuri išgyveno vos tik porą dienų, niekas dėl to nenustebo, nes visos tos vyriausybės buvo panašios į mirusius naujagimius, kurie būna jau mirę pirm negu pamato dienos šviesą.

Kokia dabar yra padėtis Prancūzijoje? Nuversdami paskutinyjį Schumano kabinetą, parlamentarai buvo sau pasirašę mirties sprendimą ir pačiame parlamente buvo jau kalbama, kad parlamento paleidimas darosi nebeišvengiamas. Bet jei nebus pirm paleidimo priimtas naujas rinkimų įstatymas, tai išrinkus naują parlamentą susidarys vėl du blokai, iš vienos pusės gaullistai ,o iš kitos upsės komunistai su "trečiosios jėgos" likučiais ir vėl nebus įmanoma valdytis, kaip ir dabar. Tad daugel's deputatų galvoja, kad pirm darantis "hara-kiri" reikia priimti naują rinkimų įstatymą.

Prancūzija Slysta į Bedugnę

Naujas vyriausybės pirmininkas Queuille, kuris dabar parlamente gavo 351 balsą prieš 196, aiškiai pasakė, kad Prancūzija pergyvena labai sunkią krizę, kurios pagrindu yra socialinės, ekonominškos ir monetinės priežastys. Gi jei politiška betvarkė dar užsitęs, tai Prancūzija atsidurs tikrame pavojuje.

Svarbiausias naujosios vyriausybės uždavinys bus kovoti su inflacija, išlyginti biudžetą ir grįžti prie liberalizmo. Queuille primena, kad kantonaliniai rinkimai neturi būti atidėti ir tautai turįs būti duotas žodis.

Kaip matome, ši Queuille vyriausybė yra laikina ir prancūzų vadinama "paliaubų" vyriausybė, kad tik išgelbėjus padėtį. Bet ne tokios išeities prancūzai laukė. Jie manė, kad šią sunkią valandą Auriolis priims didesnę rezoliuciją ir pakvies de Gaullį sudaryti vyriausybę. Bet dar šį kartą nieko panašaus neįvyko. Žestas, kurio visi laukė, nebuvo padarytas ir žodžiai, kurių visi tikėjosi, nebuvo ištarti.

Arodo, kad Prancūzija dar neužtenkamai nuslydo į pakalnę, frankas dar neužtenkamai nusmuko ir užsienis dar per mažai juokiasi. Šį kartą bus bandoma nusimazgoti, laimėti laiką ir gudrauti, pasiduodant upės srovės nešimui, kol vieną dieną Prancūzijos plaustą srovė užneš ant uolų ir visai sutriuškins.

Aišku, visi linki, kad Queuille apgintų franką ir kad turėtų didesnį pasisekimą, negu Ramadier, Andre Marie ar Schumanas.

RIAUŠĖSE VARTOJO AŠARINES DŪJAS

Policininkai meta ašarinių dūjų bombas į CIO žibalo darbininkų minias susirinkusias prie Standard Oil fabrikų Richmond, California. CIO streikieriai priešinosi AFL unijų narių įėjimui į fabriką. Keli asmenys buvo sužeisti. (Acme Telephoto)

Kaltina Rumuniją Sutarties Sulaužymu

WASHINGTON, rugs. 15. — Amerika apkaltino Rumuniją sulaužymu Rumunijos taikos sutarties, diskriminuojant amerikiečių įmones ir darant nuolaidas sovietų įmonėms. U. S. nota įteikta Bucharestui rugs. 7 d. protestavo Rumunijos įstatymą, kuriuo užmokama svetimšaliams už jų nusavintas nuosavybes vien tik Rumunijos pinigais. Nota teigė, kad Rumunija taikė tą įstatymą įvairioms amerikiečių įmonėms, bet atleido rusiškas įmones.

Mina Užmušė 100

NANKING, rugs. 15. — Komunistų padėta geležinkelių mina vakar naktį išsprogdino į Pukow einantį traukinį apie 90 mylių šiaurvakariuose nuo Nankingo, ir bent 100 asmenų buvo užmušta. Traukinys ir pirmasis vagonas buvo visiškai sunaikinti.

Tuo tarpu, valdžios raportai sakė, komunistų kariai buvo išvaryti iš Shanhai kuan, kur Didžioji Siena pasiekia jūrą, šiaurėn 65 mylias į Hsingchengą, industrijos ir žemės ūkio centrą.

Kaltina Sovietus už Maištavimą Berlyne

BERLYNAS, rugs. 15. — Anglija šiandien teigė, jog rusų kariai išprovokavo vokiečius anti-komunistus, į maištavimą praeitą ketvirtadieny, iš kurio kilo gatvinė kova ties Brandenburgo vartais. Britų atstovas atmetė rusų gen. Kotikovo teigimą, kad britų karinės policijos neveikimas paakstino "fašistinius provokatorius" užpulti rusų karius ir sovietų karinį paminklą.

Vakarų Berlyno gyventojai yra įniršę dėl rusų nuteisimo penkių vokiečių jaunuolių po 25 metų kalėjimo už dalyvavimą anti-komunistinėje demonstracijoje.

Rusai Paleidžia Du Iššokusius US Lakūnus

FRANKFURTAS, Vokietija, rugs. 15. — Vienas dviejų amerikiečių orinio lifto lakūnų, kurie vakar parašiutais iššoko iš savo lėktuvo virš sovietų zonos, buvo rusų sugrąžintas į U. S. zoną. Duota suprasti, antras taip pat grąžinamas. Sovietų srities žinių agentūra sakė, transportas skrido 10 ar 15 mylių už koridoriaus ribų ir tuo laužė taisykles.

Prancūzijos Vyriausybė Laimėjo 1-mą Bandymą

PARYŽIUS, rugs. 15. — Premjeras Henri Queuille, kuris paruošia programą didesnių mokesčių ir jokių algų pakėlimų, vakar laimėjo neformalų parlamento pasitikėjimo balsą savo trijų dienų senumo vyriausybei. Balsavimas buvo 335 prieš 229. Pasimokinęs iš Schuman valdžios likimo, Queuille prašė parlamentą neribotam laikui atidėti debatus dėl jo koalicinės valdžios sudarymo.

Schumanas gi, paneigdamas patarimus, drąsiai prašė debatų ir to pasėkoje, jo 63 valandų senumo valdžia prieš savaitę laiko krito.

Šios dienos balsavimas nebuvo formalus pasitikėjimo balsavimas, bet jis nurodė laikiną bendrą valdžios užgyrimą. Tikrasis išbandymas ateis penktadieny ar šeštadieny, kuomet Queuille patieks savo griežtą ekonominę programą.

Indijos Parašutistai Nusileido Hyderabade

NEW DELHI, rugs. 15. — Indija šiandien pasiuntė parašutistus į Hyberabad invaziją, ir užėmė Homnabad, 84 mylias nuo sostinės. Pasistūmėjimas buvo iš vakarų pusės. Antras didžiausias princo valstybės miestas, Aurangabad, pasidavė šiaurvakariuose, užleidžiant Indijai beveik visą tą valstybės kampą.

Kariniai informantai Madrase sakė, jie mano, kad Indijos kariai gali pasiekti Hyderabad miestą ir Secunderabad priemiestį ryt dieną ar penktadieny. Tas veik baigtų kariavimą, kuris kilo dėl turtingo moslemo nizamo atsisakymo prijungti savo valstybę prie Indijos sąjungos.

Pradėjus invaziją pirmadienio rytą, Indija pareiškė, kad Hyderebade siaučia betvarkė, ir kad nesiskaitoma ten su žmonių — kurių 80 nuošimčių indusai — valia.

VĖLIAUSIŲ ŽINIŲ SANTRAUKA

—Atsakydamas į Prez. Trumano primetimą, kad jis neteisėtai kišosi į laikraščių leidėjų ginčą su spaustuvių darbininkais, sen. Taft vakar sakė, tas įrodo, kad jau pasiekta kvailystės laipsnis rinkiminėj kampanijoj.

—Kariuomenės sekr. Royall sakė, U. S. kariams Tolimuose Rytuose ir Pacifike reikalingi Pacifiko uostuose sukrauti reikmenys, ir kariai bus vartojami krovimui.

—"Keturių didžiųjų" atstovai Paryžiuje negalėjo susitarti dėl Italijos kolonijų ateities, ir nutarė tą reikalą pavesti Jungtinių Tautų generalei asamblėjai.

—Rimtas II Tempo laikraštis Romoje rašė, kad Jugoslavijoje vyksta dideli susirėmimai tarpe diktatoriaus Tito rėmėjų ir jį kaltinusio kominformo pasekėjų.

—Atsakydamas į 11 New Jersey mėru prašymą, Prez. Trumanas sakė naujas kongreso sušaukimas nieko gero neduotų, kol jis yra valdomas republikonų partijos žmonių.

—Vėliausias raportas iš Korėjos sakė, 35 Amerikos kariai buvo užmušti ir 80 sužeisti traukinio nelaimėje.

—Graikijos sukilėlių radijas teigė, sukilėliai lamėjo didelį mūšį, ir sakė, komunistai prašys UNos pagalbos, kad išsiderėti taiką su Graikijos vyriausybe.

—Anglijos užsienių sekr. Bevinas sakė, Rusija siunčia kiniečius komunistus į Malają, kad kurstyti žmones, bet britai sutriuškins juos, kur tik ras.

U.S. UŽVEDĖ BYLĄ PRIEŠ 4-IAS SKERDYKLAS; NORI SUSKALDYTI

Teigia, Jos Dabar Užgniaužia Visą Konkurenciją iš Mažesnių

Teisingumo departamentas vakar dieną užvedė civilinę anti-monopolio bylą apygardos teisme Chicagoje prieš "keturias didžiasias" skerdyklas — Swift & Co., Cudahy Packing Co., Armour & Co., ir Wilson and Co., Inc.

Generalinis prokuroras Clark sakė, bylos tikslas yra, suskaldyti "keturis didžiuosius" ir perorganizuoti juos į 14 "atskirų ir konkuruojančių bendrovių."

Atimti iš Monopolių

Jis sakė, kad apskūstosios bendrovės yra apkaltintos konkurencijos užgniaužimu mėsos ir mėsos produktų pardavinėjime.

Swift ir Armour bendrovės kiekviena būtų padalintos į penkias atskiras bendroves, o Cudahy ir Wilson kiekviena į dvi atskiras bendroves.

Clark pavadino bylą dar viena eilėje bylų užvestų teisingumo departamento jo programoje išlaisvinti maisto ir maisto produktų gamybą ir pardavinėjimą iš monopolinių suvaržymų.

Paneigia Skundą

Apkaltintųjų skerdyklų atstovai, išgirdę apie bylų užvedimą, paneigė prokuroro pareiškimą ir sakė, tokie kaltinimai yra kas keli metai primetami skerdėjams, bet jie teismuose niekuomet neįrodomi ir bylos išmetamos iš teismų.

95 Sužeisti Paryžiaus Streikierių Maištavime

PARYŽIUS, rugs. 15. — Minia 4,500 streikierių šiandien puolė nacionalinės aviacijos agentūrą centriniam Paryžiuje, ir sužeidė 95 policininkus maištynėse. Apie 2,500 tos minios buvo nacionalizuotos aviacijos industrijos darbininkai, smerkią atleidimą darbininkų iš valdžios darbų. Kiti 2,000 streikierių iš nacionalizuoto Renault automobilių fabriko susidėjo su jais.

Jie mėtė gatvės plytas ir geležgalius į policininkus, kurie gynėsi su lazdomis ir kumščiais. Apie 2,000 Paryžiaus policininkų atrėmė streikierius Hausmann bulvare. Riaušės tęsėsi apie porą valandų, aprimo, ir vėl iškilo.

Komunistų lydimos darbo federacijos nariai tuo pat metu suorganizavo demonstraciją Bullancourte, reikalauti minimalio 13,500 frankų ($40) mėnesiui atlyginimo.

— Valstybės departamento sluogsniai vakar pranešė, kad 30 revoliucionierių nugalabijimas užbaigė sukilimą, kuris praeitą žiemą buvo sukrėtęs mažytę Yemen karalystę prie Raudonosios jūros.

Marshallas Nežino, Ar Jis Ilgai Bus Paryžiuje

WASHINGTON, rugs. 15. — Valstybės sekr. Marshall šiandien sakė, kad dėl dabartinės tarptautinės padėties, jis nėra tikras, kaip ilgai jis pasiliks Jungtinių Tautų suvažiavime Paryžiuje. Paklaustas, ar jis manąs Paryžiuje matytis su sovietų užsienių komisaru Molotovu, Marshallas sakė, jis spėja, kad rusas bus UNos suvažiavimo atidaryme antradieny.

Marshallas nerodė entuziazmo dėl by kokio pagerėjimo Rytų-Vakarų santykiuose pasėkoje praėjusių 10 dienų išsivystymų. Jis atsisakė pasakyti, ar bus daugiau Rytų-Vakarų pasitarimu Maskvoje Berlyno krizės reikalu.

Daugiau C-54 Lėktuvų Berlyno Aprūpinimui

WASHINGTON, rugs. 15. — Aviacijos jėgos siunčia apie 40 daugiau C-54 keturmotorinių prekinių lėktuvų į Vokietiją, padauginti 105 esančius tokius lėktuvus vežančius reikmenis į sovietų blokaduojamą Berlyną. Lėktuvai, jau skrendą užjūrin, vartos aerodromus padidintus tam tikslui.

Alijantai Tarėsi Apie Pasikalbėjimą Kremliuj

MASKVA, rugs. 15. — U. S. ambasadorius Walter Bedell Smith šiandien tarėsi su britų pasiuntiniu Frank Robert ir britų-amerikiečių patarėjais U. S. ambasadoje, darant apžvalgą išsivystymų vakar dienos suėjimo Kremliuje su sovietų užsienių komisaru Molotovu. Abudu atstovai vėliau tarėsi su Prancūzijos ambasadoriu Yves Chataigneau.

Kalbos tebėra apgaubtos slaptybe, bet suprasta, kad jų pabaiga artėja. Raportuota, Roberts ruošiasi greitu laiku išvykti iš Maskvos ir dalyvauti UNos suvažiavime Paryžiuje.

KALENDORIUS

Rugsėjo 16 d.: **Šv. Šv. Kornelijus ir Ciprijonas;** senovės: Rigimundas ir Normantė.

Rugsėjo 17 d.: **Šv. Pranciškaus Žaizdų;** senovės: Kirnis ir Sigutė.

ORAS

Giedra ir šilčiau. Saulė teka 6:32; leidžiasi 6:59.

Pabėgusių Į Užsienį Baltiečių Žmonas Verčia Tekėti Už Mongolų

Vienas didžiųjų vokiečių laikraščių, "Hamburger Allgemeine Zeitung", š. m. Nr. 59 pirmame puslapyje atspausdino žinią apie nežmonišką rusų elgimąsi Baltijos kraštuose, pavadintą **"Priverstinos Vedybos Sovietų Sąjungoje — Baltijos Kraštų Tragedija"**. Ten rašoma:

Antrojo pasaulinio karo ginklų triukšme savo didžiojo kaimyno užimtos ir išprievartautos žlugo Baltijos valstybės. Šiandienei Europai jas primena tik pabėgėliai, gyveną nuolatiniame rūpestyje tarp pasirinkimo grįžti atgal arba likti amžinai atskirtiems nuo saviškių.

Zuricho laikraščio "Tat" AP korespondentai praneša apie baisius pergyvenimus vieno baltiečio, kuris, pasidavęs sovietų agentų spaudimui ir savųjų pagalbos šauksmui, grįžo tėvynėn ir antru kartu pabėgo.

Baltijos valstybėse sovietų įstaigos išleido įstatymą, kuris verčia tuojau skirtis šeimas, kurių viena pusė gyvena užsieny, ir tuojau pat antru kartu vesti. Sunku suprasti, kokių nežmoniškų tragedijų sukelia šis parėdymas. Paskutiniaisiais metais baltiečiai pabėgėliai, kurių žmonos liko arba turėjo likti tėvynėje, gaudavo iš jų tik trumpus laiškus, kuriuose jie niekad nebuvo prašomi grįžti namo. Tačiau šiais metais iš Baltijos valstybių staiga pasipylė tikras tvanas laiškų saviškiams, gyvenantiems Vokietijos stovyklose, kuriuose jie sujaudintais žodžiais prašomi kuo greičiausiai grįžti namo.

Viens latvis ūkininkas, gyvenąs vienoje DP stovykloje amerikiečių zonoje, gavo šio turinio laišką: "Grįžk kuo greičiausiai, nes kitaip atsitiks man kas nors baisaus". Š. m. vasario mėn. pabaigoje šis ūkininkas drauge su buvusiu valdžios tarnautoju iš Rygos,kuris taip pat buvo gavęs panašų laišką, vienoje repatriacijos įstaigoje užsirašė grįžimui.

Po dviejų mėnesių buvęs valdžios tarnautojas grįžo į seną stovyklą amerikiečių zonoje. Apie savo išgyvenimus jis papasakojo štai ką.

Kelias tėvynėn

Jau pirmojoj sovietų stovykloj jis ir jo draugas buvo nemaloniai apklausinėjami sovietų slaptosios policijos organų. Pirmas klausimas buvo: "Kodėl tik dabar grįžti namo?" Pabėgėliai paprastai atsakinėjo, kad jie sirgę arba kad amerikiečių zonos stovyklų vadovybės neleidusios grįžti. Nors sovietų įstaigos gerai žino, kad paskutinioji priežastis yra tik išsisukinėjimas, jokiu būdu neatitinkąs tiesą, tačiau jos panaudoja iš grįžtančiųjų namo spaudimu išgautus parodymus savo DP radio transliacijose polemizuodamos su vakariečiais. Stovyklų vadovybės dažnai gauna grįžtančiųjų maldaujančius prašymus išduoti jiems ligos pažymėjimus rusų kalba. Didelis grįžtančiųjų skaičius jau kelionėje pra žūva. Vienas 60 metų amžiaus vaistininkas iš Vidžemės prie Gardino buvo iš traukinio ištrauktas ir savo draugų akivaizdoje sušaudytas.

Pačioje Latvijoje grįžusieji negalėjo tuojau lankyti savo namiškių. Jie buvo patalpinti vėl stovykloje Latvijos šiaurėje ir paskui buvo atleidžiami grupėmis po 2-3 vyrus. Mūsų liudytojas ir jo draugas ūkininkas turėjo laimės būti atleisti tą pačią dieną. Ūkininkas pakvietė savo draugą nakvynei į savo ūkį, kuris buvo netoli stovyklos. Prie sodybos juos pasitiko mongoliškų veido bruožų vyras, kuris jiems pareiškė, kad tai esąs jo ūkis ir jis čia šeimininkas ir ponas. Grįžusieji nekreipė dėmesio ir įėjo į namą. Ten jie rado ūkininko žmoną. Ji nustebusi žiūrėjo į savo vyrą ir tuoj apalpo. Kai žmona atsigavo, vyras prašė ją tuojau pakuotis ir su vaikais keliauti drauge su juo. Jis nenorėjo likti namuose, kurie buvo iš jo atimti. Verkdama žmona paaiškino, kad tai negalima, nes ją privertę ištekėti už to svetimtaučio. Mongolas abu grįžusiu išmetė iš namų ir šie klajojo pas kaimynus, kad iš jų gautų paaiškinimų apie nesuprantamą savo žmonos pasielgimą. Iš seno kaimyno ūkininko jie sužinojo visą teisybę.

Įsakymas priverstinai vesti

Vyriausybės dekretu paskelbtos automatiškai negaliojančiomis visos vedybos su vyrais ir moterimis, pabėgusiais į užsienį. Tuo būdu išskirtos moterys iš rusų slaptosios policijos gauna įsakymą tuojau parašyti savo vyrams užsienin, kad tuoj grįžtų namo, arba laike nustatyto laikotarpio vesti. Tai išaiškina iš žmonų gaunamų laiškų beviltišką toną. Savaime suprantama, kad žmonos įspėjamos, grasinant išvežimu, apie šią instrukciją niekam nieko nepasakoti. Po savaitės, visiškai nekreipiant dėmesio į tai, ar jų vyrai atsako į laiškus ar ne, žmonos gauna įsakymą laike 14 dienų ištekėti. Tuose valsčiuose, kurių vadovybę sudaro latvių komunistai, leidžiama žmonoms pačioms susirasti sau naujus vyrus ir su jais susituokti. Todėl dauguma šių vedybų yra fiktyvios, nes ištekėti verčiamos moterys tuokiasi su savo draugais ar giminaičiais tik formaliai (dėl akių), kad išvengtų deportacijos. Visai kas kita tuose valsčiuose, kuriems vadovauja komunistai rusai, atvykę į Baltijos valstybes. Ten būsimieji vyrai parenkami valsčiaus įstaigų, įkurdinami pabėgusio vyro ūkyje, o žmonai duodama tik kelios dienos laiko ištekėti už naujojo ūkio savininko. Jei žmona priešinasi, grasinama atskirti ją nuo vaikų ir išvežti. Suprantama, kad žmonos su mažais vaikais atsiduria labai tragiškoje būklėje. Bevaikės moterys paprastai pabėga į mišką ir prisideda prie partizanų. Daugelis ir nusižudo.

Kas liečia pačius grįžtančiuosius, tai jie visi be jokių išimčių yra teisiami "liaudies teismų", kurių vardu yra prisidengusi rusų slaptoji policija. Retai kuris tebūna išteisintas, nes jau pats pasišalinimas iš krašto laikomas nusikaltimu liaudžiai ir sovietams. Mažiausia bausmė yra trys metai priverčiamųjų darbų. Tačiau kame įtariamas simpatizavimas argi net bendradarbiavimas su vokiečiais, skiriamos bausmės nuo 20 iki 25 metų priverčiamųjų darbų.

Surinkęs šias informacijas mūsų liudytojas nusprendė net savo namiškių nebelankyti. Pasisekė jam drauge su ūkininku prisijungti prie partizanų grupės, kurioje ūkininkas ir paliko, gi jis su pagalba draugų per Lietuvą ir Lenkiją galėjo vėl pabėgti į DP stovyklą amerikiečių zonoje.

Jei tu remsi dienraštį "Draugą", tai jis tave parems.

Norėdami ką nors pirkti, parduoti, išnuomuoti, surasti, pranešti ir t.t., pasinaudokite **"Draugo"** CLASSIFIED skyriumi. Tūkstančiai asmenų yra gavę rezultatus!

SUŽEISTAS ŽAIDIME

Cleveland Indians žaidėjas Don Black, žaisdamas su St. Louis Browns, buvo sunkiai sužeistas ir yra kritiškoje padėtyje. Čia jis parodomas numetąs lazdą po smūgio, kuris buvęs sužeidimo priežastis. (Acme Telephoto)

Lietuvių Katalikių Moterų Suvažiavimas

Rugpiūčio mėn. Hanau lietuvių tremtinių stovykloje įvyko Vokietijoje tremtyje gyvenančių lietuvių katalikių moterų suvažiavimas. Ne žiūrint pasunkėjusių gyvenimo sąlygų ir valiutos reformos, suvažiavimas buvo gausus. Svečių tarpe buvo vyskupas Padolskis, Šv. Tėvo delegatas lietuviams kan. F. Kapočius, prof. kun. M. Krupavičius ir kiti. Suvažiavimas pasiuntė sveikinimus Šv. Tėvui, arkivyskupui J. Skvireckui, vyskupui Brizgiui, Amerikos vyskupams, vyskupui Muench, BALF-ui ir t.t.

Tremtiniai Remia Berlyno Gyventojus

Schw. Gmund stovykloje gyvenantieji lietuviai tremtiniai, paremdami vokiečių akciją "Gelbėkime Berlyną", piniginėmis aukomis prisidėjo prie šiam reikalui pravestos rinkliavos.

Lietuvos Raudonasis Kryžius Ludwigshafeno sprogimo aukoms gelbėti paaukojo 10 milijonų vienetų penicilino. Vokiečiai už auką padėkojo raštu ir per spaudą.

Skaitykime Katalikišką Spaudą

Platinkite ir remkite dnr. "Draugą".

Emerg.: Tel. KEDzie 2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 Archer Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAFAYETTE 3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12—2:30 ir 6—9 vak., penkt ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad. ir ketv. 3-5 v.v. trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v.v.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Avenue
(Antras aukštas)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Ave., Cicero
Antrad., Ketvirtad. ir Penktad.
VAL.: 10-12 ryte; 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmad., Trečiad. ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet

Aliis Akinius
Egzaminuoja Pritaiko
Dr. J. J. Smeiana, Jr.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad., Penktad. 9:30 iki 12—1:30 iki 8:30
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais 9:30 iki 12 — 1:30 iki 6 P. M.
Akių Specialistas
Laikomas Pasitarimui
CANal 0523 Platt Bldg.

DR. VAITUSH, Opt.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas yra jūsų garantija.
Palengvinu akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
KREIVOS AKYS ATITAISOMOS
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigesnės kaip pirma.
4712 South Ashland Ave.
Telefonas YARDS 1373
VALANDOS: nuo 10:30 ryto iki 7:30 vakare. Sekmadieniais pagal sutartį.
Trečiadieniais ofisas uždarytas.

SENOMS, ATDAROMS, SKAUDŽIOMS ŽAIZDOMS IR ODOS IŠBĖRIMAMS
Kenčiantieji nuo senų, atdarų ir skaudžių žaizdų, žino kaip sunku yra ramiai pasėdėti, ir kaip nakties metu negalima gerai išsimiegot. Kuomet žaizdos pradeda niežt ir skaudėti — užtepkite LEGULO Ointment palengvinimui skausmo ir niežėjimo tų senų, atdarų ir skaudžių žaizdų. Jo atgaivinančios ir skausmą prašalinančios ypatybės suteiks Jums tinkamą nakties poilsį ir pagelbės išgydyt senas, atdaras skaudžias žaizdas. Vartokite jį irgi skaudiems nudegimams, šašų ir sutrūkimų prašalinimui, ir kad palengvinti Psoriasis niežėjimą. Atvėsina vadinamą Athlete's Foot degimą ir niežėjimą, susabdo jo plėtimąsi, sulaiko nuo odos nudžiūvimo ir sutrūkimo tarp pirštų; geras ir sausos, trūkstančios odos niežėjimui, nuo darbo išbėrimams ir kitoms odos negaliėms iš lauko pusės.
Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, $1.25 ir $3.50. Pirkite jį vaistinėse Chicagoj ir apylinkėj arba atsiųskite Money Orderį į:
LEGULO. DEPT. D.
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILLINOIS

Tikslus Tyrimas. Contact Stiklai. Orthoptic Gydymas. Stiklus Atnaujinu
Dr. Walter J. Swiatek
OPTOMETRISTAS
2201 W. CERMAK ROAD
Virš Metropolitan State Bank)
Tel.: VIRginia 6592
VAL.: kasdien 10 iki 12 1 iki 5; 7 iki 9. Šeštad. 10 ryto iki 6 vak. Sekmad. 10 iki 12. Trečiad. uždaryta

Dr. I. E. Makar
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell
Tel.: PULLMAN 8277
VALANDOS: pagal susitarimą.

Dr. E. W. Ovitsky
REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
4740 S. Ashland Ave.
Patikrinamos akys—Rėmai prirenkami, Akiniai pulkiausiai pritaikomi—Sudužę stiklai atstatomi.
Tel. YARDS 7396
VALANDOS: 10 iki 8

Dr. Constance O'Britis
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2408 West 63rd Street
VAL.: nuo 7 iki 9 kas vakaras,
a r b a
telefonuokite dėl sutarties:
HEMLOCK 5524

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 West Cermak Road
Ofiso valandos: Kasdien nuo 1 — 5 išskyrus trečiadienius.
Tel. VIRginia 6776
Vakarais Pagal Sutartes.
Rezidencija: Matteson, Ill.
Tel. Chicago Heights 995-Y1

Ofiso Tel. GROvehill 1321
Dr. Edward B. Muraskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5452 So. Kedzie Ave.
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 val. vak.
Šeštad., nuo 2:00 iki 4:00 val.
Trečiadieniais ofisas uždarytas
Rezidencijos Tel. HEMlock 5532

Ofiso Tel. VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. E. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
6859 So. Western Ave.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: WALbrook 6859.
Rez. telefonas: WENtworth 4568

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Rd.
Ofiso Tel.: PROspect 6446
Rez. Tel.: HEMlock 3150
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak.; ir Trečiadieniais pagal sutartį

J. RIMDZUS, D. C.
LICENSED CHIROPRACTOR
IN STATE OF INDIANA
Home Calls in Indiana
Phone BIShop 5833
PHYSIO THERAPY
2828 So. Christiana Avenue
HOURS — Daily 6 to 9 P. M.
Saturdays 10 A. M. to 5 P. M.

Dr. J. W. Kadzewick
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 West 63rd Street
VALANDOS: Susitarius — nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienių ir Šeštadienių vakarus.
Ofiso Tel. GROvehill 5213
Rez. Tel. HILitop 2626

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN & SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 W. 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak.
Šeštadieniais nuo 2-4 popiet
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta
Ofiso Tel. — PROspect 3838
Res. Tel. — VIRginia 2421

Tel. GRO. 1800 (Ofiso ir namų)
Dr. Walter J. Kirstuk
PHYSICIAN and SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
3925 West 59th Street
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiad. pagal sutartį

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Telefonai:
Ofiso — HEMlock 5849
Rez. — HEMlock 2324
VALANDOS: Trečiadienį ir Šeštadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7—9 vakare.

Ofiso tel. GROvehill 4020
Rez. tel. Hilltop 1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
OFISO VALANDOS
Nuo 2 iki 4 valandos popiet, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Trečiadieniais ir Šeštadieniais pagal sutarties.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. VIRginia 6583
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos. 1-3 popiet ir 7-8 v. vak
Trečiadieniais ir Šeštadieniais ofisas yra uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakare.

Dr. Strikol
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave., Chicago
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir 6-8; treč., šeštad. ir Sekm. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų Telefonas: PROspect 1930
Jei neatsakys viršminėti telefonai šaukit; MIDway 0001

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 ki 9 vakare.
Trečiad ir Nedėliomis susitarus

Dr. A. Montvid, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Town State Bank Bldg.
2400 West Madison Street
Ofiso Tel.: SEEley 7330
Resiz. Tel.: BRUnswick 0597
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vakare.

Dr. Walter M. Eisin
(EISINAS)
6155 S. Kedzie Ave.
Practice limited to Obstetrics and Gynecology
VALANDOS TIK PAGAL SUTARTĮ
Telefonai
Ofiso HEM. 8700, Rez. PRO. 6232
Jei neatsiliepia, šaukit MID. 0001

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...
- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Dividendus išmokėjo visada be perstojimo.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation nuo 1935 metų.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus. Pradėk Taupyti Šiandien.
Mutual Federal Savings
Chartered and Supervised by the United States Government.
2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois
PHONE: VIRGINIA 7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Tiesiai Iš Mūsų Dirbtuvės Jums!
Specialus Rakandų Išpardavimas
2 šmotų parlor setas, tvirtai mūsų padarytas, vertės $225.00, dabar tik $149.00
2 šmotų parlor setas, tvirtai mūsų padarytas, vertės $279.00, dabar tik $175.00
3 šmotų miegamo kambario setas (bedroom set), vertės $159.00, dabar tik $89.00
Taippat ir kiti namų rakandai dabar parduodami nupigintomis kainomis. Ateikite ir pasiteiriaukite.
ARCHER AVENUE FURNITURE Co.
4140 Archer Avenue Chicago 32, Ill.
Telefonas — LAFAYETTE 3516
Savininkas JOE KAZIK—KAZIKAITIS

JAUTRIOS SIELOS LIETUVIAI

J. KUZMICKIS

NETENIAI visi skaitėme siaubingąjį tremtinio laišką iš Kanados: "Iš 15-kos mirusių lietuvių 13 yra savižudžiai..." Tai ypačiai sunku skaityti, kai žinai jog Vokietijoje tūkstančiai tremtinių, kaip išganymo, laukia emigracijos.

Argi iš tikrųjų taip greitai palūžta žmogus, kai nebeturi dvasinės paguodos? "Ir ko gi aš ten važiuoju?"

ŠIANDIEN gavau laišką iš vienos tremtinės lietuvaitės, kuri netrukus išvažiuoja į Kanadą. Ji rašo:

— Labai skaudžiai pergyvenu, pagalvojus, kad reikės į dar svetimesnį ir dar tolimesnį kraštą keliauti. Ir ko gi aš ten važiuoju? Kas gi ten manęs laukia? Baisi tremtinio dalia...

— Jei aš palūšiu gyvenimo kelyje, — ne aš būsiu kalta. Bus kalta ta mano jautri siela, kurią Dievulis man skyrė...

Reikia vis dėlto sutikti su ta lietuvaite: lietuviai yra labai jautrios sielos ir jie nepasisotina vien sočiu gyvenimu, uždirbtų pinigų sandėlio taupa. Lietuviai, kur jie nekeliautų, šalia pakenčiamai aprūpinto gyvenimo trokšta patenkinamos dvasinės atmosferos. Jie trokšta dvasinių vertybių, kurių neatneša materija.

Be abejo, kiekvienas tremtinys, emigruodamas į bet kokį kraštą, pirmiausia permąsto: ir ko gi aš ten važiuoju?...

Tačiau jam aišku yra viena: jis emigruoja, kad pats užsidirbtų duonos kąsnį, kad nebūtų kam nors našta. Šalia to betgi jam aišku ir kita: jis nori nesijausti svetimtaučių jūroje kaip skenduolis, o tuojau įsijungti į lietuvišką bendruomenę ir toliau kartu su visais kantriai nešti savo vargą. Kultūrinė veikla, įvairūs sambūriai, organizuotas religinis gyvenimas jam yra pagrindinė sąlyga ištverti.

Bendras atsakingumas

NE BE PRASMĖS vokiečių tautai yra prikišamas bendras atsakingumas už karą ir jo meto žiaurumus. Kai vadas jautė tvirtą ir paklusnų užnugarį, jam lengva buvo mėtyti šūkius ir vapalioti apie rasės vardu vykdomus žmonių ir tautų naikinimus.

Tremtiniai, kurie šiandien išsibarsto plačiame pasaulyje, vis dėlto grupuojasi jei ne stovyklomis, tai bent didesnėmis ar mažesnėmis kolonijomis. Vieno stovyklos ar kolonijos nario elgsena siejama su visos tos tautos žmonių nusiteikimu ar palinkimais. Už vieno neapgalvotą išsišokimą atkenčia visi jo tautiečiai.

Šitas bendras atsakingumas dėlto ir įpareigoja: nepakanka tik smerkti blogybes, bet reikia iš anksto užbėgti joms už akių. Tačiau ir tuo atveju tik žodžiais ar gražiais rašiniais nieko nepadarysime. Reikia ne tik sužadinti kokią mintį, bet ir padėti ją vykdyti.

Jieškodamas atsako į dabarties gyvenimo iššauktus klausimus, nenuilstamas plunksnos darbinis kas Dr. J. Prunskis metė puikius šūkius:

— Kas savanoriu pakvietė į laisvės fronto? Kas dabar siuntinėja pakvietimus partizanams į miškus išeiti? Pats Lietuvos nukryžiavimas yra stipriausias kvietėjas. Taigi visas jėgas meskime į tautos išlaisvinimo frontą.

Galėtume pasakyti taip pat: **visi ir visas jėgas meskime į tremtinių, į visų lietuvių moralės stiprinimo frontą!**

Organizuotumas

PAGRINDINĖ bet kokio bendro darbo sąlyga — organizuotumas. Susiorganizuoti galima tik tada, kai savitarpyje yra vienybė, susiklausymas, sutarimas.

Lietuviai emigrantai Australijoje, D. Britanijoje, Kanadoje ir kitur turi Lietuvių Sąjungą ar kitu vardu pavadintą organizaciją. Neturėtų likti mažiausios lietuvių kolonijos, kur lietuviai nebūtų susiorganizavę į atskirą skyrių. Anglijoje žinau nuošaliai esančią žemės ūkio darbininkų stovyklą, kur be kitokių tautybių žmonių gyvena apie 20 lietuvių. Tačiau jie beveik visi susibūrė į Lietuvių S-gos skyrių ir lig šiol parodė gražią veiklą: jie turi susirinkimus, jie surengia tautines šventes, parodėles, jie skaito laikraščius ir t. t.

Tačiau žinau kampelį, kuriame gyvena vos 5 lietuviai ir tie nebesugyvena tarpusavyje...

Šalia to lemiamą vaidmenį turi aktyvus religinio gyvenimo organizavimas. Rodos, ta pati katalikų bažnyčia, bet visai kas kita, kai savas kunigas atsilanko, kai jis prabyla išpažinties ir pamokslo metu į savo tautiečius. O čia vėl reikia, kad kolonijos lietuviai bendrai sielotųsi savo pamaldomis. Kur kunigų maža, savos pamaldos gali būti rečiau, tačiau jų iškilmingumas ir įspūdingumas bus dar didesnis. Pagaliau, tremtinių stovyklose turime pakankamai savų kunigų. Kodėl atskiros kolonijos — ypačiai didesnės — neturėtų per vietinį Episkopatą daryti žygių, kad jiems būtų atsiųstas savas kunigas?!

Skaitykime savo spaudą!

TĖVAS J. Bružikas S. J., siuntinėdamas tremtiniams "Žvaigždę", visuomet prideda mažą laiškelį: **"Žvaigždė"** yra Švč. Jėzaus Širdies pasiuntinys, dėl to ilgai neužlaikyk — perskaitęs tuoj atiduok ją kitam". Tokiu būdu šis naudingas žurnalas eina iš rankų į rankas.

Nėra tos lietuvių kolonijos, kur bent vienas lietuvis negautų vieno ar kito laikraščio. Perskaičius, niekuomet nereikia numesti į kampą, o duoti draugui, pažistamam, kad ir jis perskaitytų.

Mūsų laikraščiuose yra gražių rašinių, stiprinančių minčių, yra žinių iš viso pasaulio ir mūsų kankinės Tėvynės. Įsiskaitęs pasijunta, jog ir jis yra vienos didelės kovojančios lietuvių bendruomenės narys, — ir atsiranda daugiau energijos ir nuotaikos.

Tik bendrom jėgom padarysime naudos saviesiems ir savo kraštui.

KLAUSINĖJA APIE ŽMONOS DINGIMĄ

Šerifas George Hanley (kairėje) ir Edmond LeMay išeina iš vieno Milwaukee viešbučio kambario, kur LeMay buvo apklausinėtas ryšium su jo žmonos dingimu. Jo žmona Cecelia, 54, prieš kiek laiko paslaptingai pražuvo.

(Acme Telephoto)

Politrukas Čepas ieško Durnių Tremtinių Stovyklose Vokietijoje

Paskutiniuoju metu uolus lietuvių tremtinių stovyklų lankytojas pasidarė raudonasis lietuvis politrukas Čepas. Čepas dėvi rusišką uniformą, bet save mėgsta garsinti lietuvio karininko vardu.

Prieš metus tas pats Čepas lietuvių tremtinių stovyklose ragino skubėti repatrijuoti, pabrėždamas, kad repatrijacijos laikas visiškai baigiasi. Vėliau repatrijuoti būsią labai sunku. Negrįžusieji neteksią sovietų pilietybės.

Dabar Čepas anuos žodžius yra visiškai pamiršęs ir lenda visur, kur tik gali, nors niekur nekviečiamas ir nelaukiamas. Dabar jis nė nebando aiškinti, kad repatrijacijos laikas baigiasi.

IRO pareigūnai padeda sovietų agentams

Liepos mėn. pabaigoje Čepas, amerikiečių karininko lydimas, atvyko į Kasselio lietuvių tremtinių stovyklą, ieškodamas "savų piliečių".

Politrukui Čepui palankų žodį tarė IRO repatrijacijos ir įkurdinimo skyriaus viršininkas Sollesnes, atidaręs ir pravedęs repatriacinį mitingą. IRO pareigūnas priminė, kad tremtiniam įsikurti svetimuose kraštuose galimybės sunkios.

Daug vilčių dedama į Jungtines Valstybes, priėmus tremtiniam įsileisti bilių, bet daugeliui jo teksią nusivilti. Esąs visai rimtas reikalas pagalvoti apie grįžimą į Lietuvą. Labai neaiški esanti senelių ir gausių šeimų ateitis.

Tremtiniai juokiasi iš Čepo žodžių

Toliau politrukas Čepas pradėjo kviesti pasinaudoti teikiama lengvata grįžti į Tėvynę. Negrįžusieji neteksią sovietų pilietybės.

Susirinkusieji Čepo žodžius apie pilietybės netekimą palydėjo garsiu juoku.

Čepas pažadėjo atsakyti į klausimus.

Grįš tik į nepriklausomą Lietuvą

— Kodėl sovietai lietuvius veža į Sibirą? — paklausė vienas lietuvis.

— Visos valstybės kalėjimu ar kitaip baudžia nusikaltėlius, — piktai atsakė Čepas.

Lietuvis: — Bet kodėl tremiami nekalti žmonės, net maži vaikai?

Čepas: — piktai pamojo ranka ir nieko neatsakė.

Lietuvis: — Jei jūs esate lietuvis karininkas, tai kodėl dėvite rusišką uniformą?

Čepas: — Lietuva yra įjungta į Sovietų Sąjungą, ir Sovietų Sąjungos yra tokia uniforma.

Lietuvis: — Tai mes grįšime namo tada, kai Lietuva nebus įjungta į Sovietų Sąjungą, bet bus laisva ir nepriklausoma.

Čepas: — (sumišęs) Tokios Lietuvos niekada nebus.

Amerikos karininkas uždarė mitingą

Toks Čepo atsakymas įžeidė susirinkusiųjų jausmus, ir salėje prasidėjo bruzdėjimas. Lietuvis pareigūnas painformavo Čepo palydovą amerikietį karininką, kad politruko įžūlus atsakymas suerzino visus susirinkusius, ir gali kilti nesusipratimų, jei mitingas bus tęsiamas.

MONARCH LIQUOR STORE
3529 So. Halsted Street
Phone – YARds 6054
SPECIALĖS KAINOS ANT VISŲ MŪSŲ TURIMŲ GĖRIMŲ.
Nathan Kanter, 'Lietuviškas Žydukas', sav.

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — MOTERYS

REIKALINGOS MERGINOS MOTERYS
Prie Konvertų Lankstymo Mašinų
Patyrimas nereikalingas.
Gera pradedanti alga
Nuolatinis darbas.
KREIPKITĖS
CENTRAL ENVELOPE AND LITHOGRAPH CO.
426 S. CLINTON ST.

Maskvos tarnai išvyksta

Baigiantis karui Maskva laikė savo valdininkų-tarnų J. A. Valstybėse labai daug. 1945 metais jų buvo per 2,500 žmonių, neskaitant valdininkų šeimų narių. Bet dabar pasilikusi yra tik dešimtoji jų dalis. Rugsėjo pradžioje jų buvo mažiau negu 290 asmenų. Pritrūko darbo. Amerika pamatė pogrindžio veiklą ir apvalė gręsiantį pavojų. Pirmasis komunistų mūšis Amerikoje jau pralaimėtas.

Daug Benamių Kinijoje

NANKING, rugs. 14. — Valdžios informacijos biuras raportavo, kad iš priežasties civilinio karo ir potvinių pagal Yellow, Yangtze ir kitų upių, 55,000,000 žmonių liko be pastogių Kinijoje.

Skaitykime Katalikišką Spaudą

Jos F. Budrik
INCORPORATED
3241 S. Halsted St
TEL. CALUMET 7237

Milžiniškas pasirinkimas rakandų: Parlor setų; Kroehler, Pullman, Simmons. Miegamojo kambario setų: Bassett, Alberts Joerns Lloyds. Dinettes ir Dining Room setų. Universal, Crowns, Norges, Moores gaziniai pečiai General Electric, Hoover, Eureka dulkių valytuvai. Skalbiamos mašinos ir žymių išdirbysčių. Elektriniai šaldytuvai visų žymių išdirbysčių

VISI RAKANDAI 3 KAMBARIŲ UŽ $199.50.

RCA Victor General Electric, Philco, Zenith ir Stromberg-Carlson radijos ir Television setai.

Bulova, Elgin laikrodėliai. Keepsake deimantiniai žiedai, Rogers ir Community sidabriniai setai. Auksinės rašomos plunksnos: Schaffer, Parker, Waterman ir Eversharp.

REKORDAI: Victor, Columbia, Decca, Continental.

Pas Budriką dabar nėra jokių trūkumų ir visoms prekėms yra duodama didelė nuolaida ir lengvus išmokėjimai.

Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais — uždaryta.

Budriko programai iš WCFL 1000 kil. radio stoties — sekmadieniais po pietų 5:30 P.M.

★ "D R A U G O" ★
D A R B Ų S K Y R I U S

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
2334 South Oakley Avenue
Tel. VIRginia 6640 — 6641

HELP WANTED — VYRAI

ADVERTISING MEN
TO SOLICIT DISPLAY ADVERTISING
Alert men needed. Accounts cover whole city. We give promising leads. Attractive terms. Full or part time
Apply: Box 115
"DRAUGAS"
2334 S. Oakley Ave.

Unijos Karpenterių
PATYRUSI PRIE TIMBER CHURCH ARCHES, DARBAS VIDUJ. NUOLATINIS—PER ŽIEMĄ.
McKeown Bro. Co.
5303 S. Keeler Ave.

Spaustuvininkų Mašinistų
Prityrimas pageidautinas, bet ne būtinas. — Dienomis ar naktimis — Gera alga.
Kreipkitės: Box 105 "Draugas", 2334 S. Oakley Ave. arba Tel Virginia 6640.

HELP WANTED — MOTERYS

Office Girl
For general office work. Experienced preferred, but not necessary — Must know English and Lithuanian. Box 146 "Draugas", 2334 S. Oakley Ave. or telephone Virginia 6640.

PRANEŠIMAS:

J. P. VARKALA
Valstijos Registruotas AUDITORIUS
PERKELIA RAŠTINĘ DABAR
2401 W. 63rd Street, Chicago 29, Ill
TEL. WALBROOK 7741

BUSINESS SERVICES

• PIRTYS

ERNIE'S GARO PIRTIS
EKSPERTAI ATLIEKA ŠVEDIŠKUS MASAŽAVIMUS
4201 W. 26th Street
VALANDOS:
Kasdien nuo 6:30 vak. iki 9:30 vak.
Šeštad. nuo 9:00 ryto iki 5:00 vak.
Užsakymams skambinkite
ROckwell 6476

• ELEKTROS PRIETAISAI

RAY ELECTRIC CO.
Atliekame įvairius elektrikinius įjungimus apšvietimui ir elektros jėgai. Mes taipgi įtaisome fluorescent lempas.
TAISOME VISŲ RŪŠIŲ MOTORUS
Dykai teikiame patarimus.
CANAL 5165 — 2042 W. 21st St

• PARDAVIMUI REIKMENYS •

Pardavimui — lavatorijos sink'ą, be kranų, gerame stovyje, nebrangiai. Telefonuokite VIRginia 6640.

Pardavimui — skalbyklos vonia (slate laundry tub), su 2 kranais, ir geležinėmis papėdėmis (stands); nebrangiai. Telefonuokite VIRginia 6640.

• PERSONAL •

IF LONELY
MAKE LOCAL FRIENDS
THROUGH LOCAL FRIENDSHIP CLUB
REGULAR DANCES & SOCIALS
Call, Come, or Write to
CHICAGO MEETING MART
Suite 19, 3810 Broadway
Chicago 13, Ill.
GRaceland 2-6642

• VENETIAN BLINDS

CUSTOM MADE VENETIAN BLINDS & WINDOW SHADES
Blinds Cleaned, Re-Taped, Re-Painted
Call O. C. VONDRAK today
5203 S. KEDZIE AVE.
PROspect 5133

PLATINKITE DRAUGĄ

• BUSINESS SERVICES •

• NAMŲ PRIETAISAI

Taisome Visokius
REFRIGERATORIUS
Greitai -- Prieinamai -- Garantija
Taipgi
Mūsų radio ir television patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio.
Tubas ištiriame dykai Atneškite
Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HEMLOCK 3352.

• KARPENTERIAI

CARPENTERS
SPECIALIZING IN INSULATED BRICK SIDING
Porches, Bindows, Built and Recaired, Windows Installed, Stairs built, Window frames in stock at all times. F.H.A. Terms. Insured Workmen.
Estimate without obligation
HEMlock 1334 3726 W. 64th St.

• NAMŲ TAISYMAI

JAYBEE'S
BUILDING REMODELERS
• Siding • Basement Flats
• Roofing • Attic Flats
• Foundations • Store Fronts
• Cement Work • Porches
• Brick Work • Gutter Work
• Weather Stripping
• Tuck Pointing
VIRginia 0790 WENtworth 3079

• BALDŲ TAISYMAI

Atnaujinkite savo baldus. Pataisymai ir apipurškimai atliekami prieinamomis kainomis. Garantuotas darbas. Mes paimame iš namų ir pristatome.
AIR-FLO SPRAY SHOP
3520 S. Halsted St.
FROntier 2222

• LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

DON'T BE LATE
Keep your watch in shape.
BEGEMAN'S
One Year Guaranteed
WATCH REPAIR SERVICE
3142 W. 63 St., 4184 Archer Ave.

RANKINIŲ, SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ PATAISYMAI
Žemiausios kainos South Sidėje. Vienų metų garantija raštu ant visu mūsų pataisymų. Mes tapgi taisome Chime ir Grandfather laikrodžius.
J. E. SHEFFNER
3257 W. 63rd St. GROvehille 3437

• SIUVIMAS

SIUVIMO MAŠINOS
Mes pataisome bet kokios išdirbystės siuvimo mašinas. Taipgi perkame vartotas Singer Mašinas. Mes atliekame hemstitching, daromę guzikų skylutes, aptraukiame sagtis, diržus ir guzikus.
SINGER SEWING MACHINE CO.
4715 S. Ashland Ave. VIR. 7640
6424 S. Halsted St. NORmal 2885
920 E. 63rd St. DORchester 1937

• SPAUSDINIMAI

GOOD PRINTING QUICK
Vestuvių pakvietimai — Business formos — Statements-Invoices — Circulars
LAKE TOWN PRESS WAL. 2136
1352 W. 64th St.
Leon Dauginas—Manager

• PEČIAI

ENGLEWOOD STOVE & REPAIR CO.
Has — Gas and Electric Ranges, Combination Stoves, Coal, Oil and Gas Heaters, Automatic Water Heaters, Servel Gas Refrigerators, Hotpoint Appliances.
Repair and Parts for All Makes
Call Hudson 1221
OR GO TO 7300 S. HALSTED ST

• DEKORAVIMAS

VIRTUVĖS ir PRAUSYKLOS REMONTAVIMO SPECIALISTAI
Mes atliekame visą darbą
PLASTERAVIMAS, PLUMBING, DEKORAVIMAS
Turime visokių sieninių cabinets, sinkų, medicinos cabinets ir priedų. Plieno, Alium. ir Plastic Wall Tiling
. ASPHALT ir RUBBER FLOOR TILING
Lengvi išmokėjimai gali būti sutvarkyti per Talman Federal Banką
Kreipkitės į mus, jei norite, kad jūsų namai būtų gražūs
Ofisas ir Showroom atdari Pirmadien. ir Ketvirtadien. iki 9
FOX-GORIN DECORATING & TILING COMPANY
2859 W. 63rd St. Hemlock 9712-8208
Patarimai dykai

• JUNK

Mes perkame atliekamą geležį, metalą, pečius, krosnis ir radiatorius.
Šaukite STEVE
Tel. HEMLOCK 1857

''DRAUGAS''
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. VIRginia 6640-6641

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Published daily, except Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society. Member of the Catholic Press Ass'n

Subscription Rates: $6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago & Cicero: 4 cents per copy.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Ciceroje per paštą: Metams ... $7.00 Pusei Metų ... 4.00

Jungt. Valstybėse, bet ne Chicagoje: Metams ... $6.00 Pusei Metų ... 3.50
Užsieniuose: Metams ... $8.00 Pusei Metų ... 4.50

Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu su užsakymais.

Skelbimų kainos bus prisiunčiamos tuojaus, gavus prašymą.

SKELBKITĖS DIEN. "DRAUGE"

Trys Uždaviniai

TŪKSTANČIAI ROMIEČIŲ IR 200,000 KATALIKŲ VEIKIMO VYRŲ KLAUSĖSI POPIEŽIAUS PIJAUS XII

Pereitą sekmadienį (IX.12 d.) Romoje prabilo popiežius Pijus XII į daug tūkstančių romiečių ir į 200,000 Katalikų Veikimo Vyrų Sąjungą, kuri šventė savo aštuonių metų veikimo sukaktį.

Popiežiaus žodis tiek buvo svarbus, kad stambusis New York Times įtalpino 16 colių ilgio ištraukų iš popiežiaus kalbos.

Tarp kitų dalykų šv. Tėvas pasakė katalikams vyrams, kad naujausieji moksliniai atradimai būtų naudojami taikai stiprinti.

Jei šie atominės jėgos ginklai būtų patikėti žiauriems žmonėms, ar partijoms, kurios valdo žmones žiauria prievarta, ar visagalinčiai valstybei, kuri vergia žmones, tie ginklai pasidarytų siaubinga priemonė neteisybei plisti, vergijai ir žiaurumui augti, tautų skausmui ir baimei mūsų dienų kare didinti.

Bet kai šie atradimai yra Dievo bijančių ir Jo įstatymų klausančių žmonių rankose, jie padeda visuomenei, vykdančiai Dievo valią, pakilti garbėje, augti laisvėje, taikoje, žemėje pasiekiamoje laimėje ir ypač siekti amžinos laimės.

Popiežius ragino katalikus vyrus siekti to, kad būtų sukurtas demokratinis gyvenimas, paremtas socialiu teisingumu. Pijus XII pasmerkė bedieviškąją totalitarizmą, kuris nori pavergti visus žmones. Dabar eina kova netikėjimo prieš tikėjimą, o ne kaip praeityje vieno tikėjimo kova su kitu.

Ateizmas paneigia tikėjimo pagrindus ir stengiasi sunaikinti krikščioniškąją civilizaciją. Vien tikinčios tautos gali rasti dorovinę jėgą, kuri padės apsaugoti pavienį asmenį nuo išnaudojimo, visiems duodant lygias teises visuomenėje.

Svarbiausioji priemonė ateizmui nugalėti yra meilė, kuri visa kuria, stato, o nieko negriauna.

TRYS PUNKTAI

Šv. Tėvas nurodė katalikams vyrams į artimiausius tris jų veiklos uždavinius:

1. Reikia kovoti ir išnaikinti ateistinį komunizmą visame pasaulyje.

2. Dvasinės vertybės turi būti visiems brangesnės už medžiaginius lobius.

3. Turi būt išnaikintas ir pašalintas iš visuomenės vargas, taikant tam teisingumo ir meilės nuostatus.

★

Tobuloji Darbininkų Šeima

BENDRASIS LIET. DARB. SĄJUNGOS SEIMO ŠŪKIS

Rugsėjo 18 ir 19 d. Norwood, Mass. įvyksta metinis L. D. Sąjungos seimas, kuris, be savo tiesioginių organizacijos reikalų, šiemet svarstys apie "**Tobuląją Darbininkų Šeimą**". Tuo klausimu ruošia paskaitas p. J. B. Laučka, p. T. Mažeikienė, p. J. Jakavonytė, Sesuo Augusta ir kun. Al. Klimas. Be abejo, sudėtinis visų jų darbas įneš daugiau šviesos tuo klausimu.

Sveikindami įvykstantį LDS seimą, norime patiekti keletą minčių apie "Tobuląją Darbininkų Šeimą".

TRILYPIS KLAUSIMAS

Lietuvių Darbininkų Sąjungos keliamas svarstyti reikalas apima tris klausimus: 1 šeima; 2. darbininkų šeima; 3. tobula darbininkų šeima.

1. ŠEIMA

Šeimą sudaro teisėtoje moterystėje gyvenantieji asmenys. Moterystė gi yra teisėta dvasiškai kūninė bendram sugyvenimui vyro ir moters sąjunga. Ji yra iš esmės pilnas, nesutraukomas kūniškai dvasinis vienumas tarp vyro ir moters. Moterystės vienumas nepakenčia ištuokos, kuri ardo moterystę. Visi, užtat, kurie pasidaro priežastimi, dėl kurios teisėtoji moterystė suardoma, yra smerktini.

Ne žmogaus gudrumu, bet Dievo valia susidarė pirmoji šeima. Iš jos kilo visi žmonės. Žmonių giminės gerovė, jos plitimas buvo ir yra esminė šeimos užduotis. Greta su tuo eina savitarpio tobulinimasis ir kiti moterystės tikslai.

Jėzus Kristus iškėlė moterystės sutartį iki sakramento. Kristaus tikriems sekėjams — katalikams — moterystė yra nesuardoma, kol pasilieka gyvi vedusieji. Nei kokie žmonių įstatymai gauti ištuokai, nei kokie įsakymai vesti, ar tekėti nesaisto katalikų sąžinės. Krikščioniškoji moterystė yra ta pati teisėta jungtuvių sutartis, pakelta į sakramento garbę, per kurią vedusieji gauna iš Dievo gausesnių malonių ir paramos, kad moterystės tikslus pilnai atsiektų.

Amerikoje esame apsipratę su nukrikščionėjusių žmonių ištuokomis ir net kartais pasididžiuojame, kai kuri mūsų tautietė sudaro naują sutartį gyventi kartu su dideliu piniguočiu, nors, kaip katalikė, ji negali padaryti, kad nauja jos moterystė būtų teisėta katalikiška moterystė.

Tik teisėtoje moterystėje gyvenantieji lietuviai katalikai sudaro lietuviškai katalikišką šeimą.

2. DARBININKŲ ŠEIMA

Iš esmės moterystė neskirsto žmones į darbdavius ir darbininkus. Jei kalbame apie lietuvių darbininkų šeimą Amerikoje, tai darome plačiaja prasme: Amerikos lietuviai yra darbininkai, nors kai kurie jų gyvena čia ištaigingiau, negu senovės Lietuvos dvarponiai, bajorai.

Kai darbininkų šeima, ir kiekviena kita šeima, uždaro savo duris prieš trečiųjų asmenų nedorą įsibriovimą į jų šeimą, kai ji nugali savo laimės vidinius priešus: girtybę, azartinius lošimus iš pinigų, perdidelį išlaidumą ir nepateisinamą išdidumą, ji gali džiaugtis laime.

3. TOBULOJI DARBININKŲ ŠEIMA

Kai sudariusieji katalikišką moterystę yra savo siela tobuli, ir jų moterystė bus tobula, jie bus įsijungę į mistinį Išganytojo kūną, daugindami džiaugsmą danguje ir gerindami bei didindami laimę žemėje, nes jie yra Dievo pagelbininkai toliau gyvybę skleisti žemėje.

★

Amerikos Oro Pajėgos

SKIRIAMA 199,600,000 DOL. NAUJIEMS LĖKTUVAMS ĮSIGYTI

Jungtinių Am. Valstybių oro pajėgos pasidarė savistovė apsaugos šaka pernai metais. Pirmąsias metines sukaktuves švęsdami, galime pasidžiaugti smarkiai išaugusia pajėga.

Apsaugos sekretorius James Forrestal patvirtino, kad $103,600,000 yra paskirti naujiems karo orlaiviams įsigyti. Jų tarpe yra 13 jet bombanešių, 200 jet kovos lėktuvų.

Taip pat bus paskirta kiti 96 milijonai dolerių Amerikos oro jėgai sustiprinti. Už tuos pinigus bus įsigyta dešimt greitųjų Boeing XB-47 jet bombanešių ir daug mažų XF-85 jet kovūnų.

$16,000,000 paskirta naujiems bandymams iš tolo valdomiems sviediniams tobulinti.

Kaip žinoma, prieš kiek laiko Oro Pajėgų vedėjai paskelbė, jog užsakę yra 2,201 naują lėktuvą įvairių rūšių už $1,345,165,000.

Amerikos Oro Pajėgosna bus priimti tuoj 89,000 lakūnų, o bendras su aptarnaujančiais skaičius greit pasieks 400,000 vyrų.

Amerikos politiniai vadai įsitikino, kad geriausia ir pigiausia bus priemonė karui išvengti su Rusija, tai padidinti savo karines pajėgas tiek, kad Maskva nė nesvajotų nugalėti atviroje kovoje laisvus Amerikos žmones.

APŽVALGA

Brazilijos Lietuvių Skundas

SUSENĖJOME

Sao Paulo, Brazilijoje yra leidžiamas savaitraštis "Žinios". Jose (Nr. 56) rašo Antanas Dutkus. Skundžiasi sulėtinta kultūrine lietuvių veikla.

"Kintame mes su metų eiga. Tolinamės nuo to, kas pirmiau mums buvo brangu ir miela, kas tiekė mums tiek daug lietuviškumo šilumos ir jėgų. Atšalome. Nebeturime jau to entuziazmo ir ryžtumo, nebejaučiamas gyvumas. Lietuviškos veiklos žiburėlis, kitados taip švietęs ir skatinęs lietuvius išeivius prie darbo, šiandieną terodo tik mirties šešėlį".

Tamsiai pavaizdavęs esamą padėtį, rašytojas nurodo į keletą priežasčių, kurių bene svarbiausioji yra —

SVETIMOJI RANKA

"Mirė lietuviški sambūriai nenormališkai pagimdyti ir dirbtinu būdu pašaline ranka palaikomi. Gal būti čia ir glūdi lietuviškumo veiklos tragedija...

"Sudužo į šipulius dirbviškais vardais pasivadinusių sambūrių"... veikla

"Kur dingo tos 'sąjungos', tos 'bendruomenės', tie 'chorai', tie 'rateliai', kurie kitados tiek daug žadėjo?.. Lietuvių kolonija jų neturi".

Norėtųsi patarti Sao Paulo lietuviams atnaujinti savo koloniją, įliejant naujo lietuviško karšto kraujo. Pagelbėkite tremtyje esantiems keliems šimtams veiklių lietuvių pasiekti Sao Paulo, o po metų nepažinsite savęs, — jie atnaujins ir išplės gražią lietuvišką veiklą.

★

Vertingas Leidinys

Lietuvos konsulatas Sao Paulo mieste, Brazilijoj, vietos kalba išleido pusėtinai didelį biuletenį, trumpai nušviečiant Lietuvos istoriją, jos nepriklausomą gyvenimą (1918-1940 m.), dabartinę jos būklę rusų bolševikų okupacijoj ir vedamas kovas už išsilaisvinimą. Leidinys, kad ir mimiografu atspausdintas, bet vertingas.

Trumpai

IŠ ŠEN BEI TEN

Rašo **Tadaušas Dūdelė**

Šiomis dienomis aštuoni Bendl miestelio (Illinois valstybėje) aukštesniosios mokyklos mokytojai sustreikavo. Jų reikalavimai labai kuklūs: jie nori gauti tokį patį atlyginimą, kokį gauna mokyklos sargas ("dženitorius").

Tie mokytojai gauna nuo $2,970 iki $3,300 algos į metus. Visi mokytojai, išskyrus vieną, turi magistro laipsnius. Reiškia, jie visi yra baigę aukštuosius mokslus. Tuo tarpu mokyklos sargas, kuris nėra baigęs net pradžios mokyklos, gauna $3,500 į metus.

Mokytojai reikalauja, kad jų algos būtų pakeltos po $300 į metus. Švietimo valdyba jiems siūlo pakelti algas po $150 į metus.

Nėra ko stebėtis, kad auklėjimas ir mokslas mūsų krašte kasdieną smunka: kas gi norės būti mokytoju, gaudamas mažesnę algą už mokyklos sargą? O mokytojo darbas yra juk nepalyginamai sunkesnis už sargo darbą.

Vieną dalyką visuomet vertėtų atsiminti: tie pinigai, kurie šiais metais sutaupomi nutraukiant juos nuo mokyklų, kitais metais yra išleidžiami kalėjimams ir pataisos namams.

★ ★ ★

"Naujienos" Apžvalgoje rašo:

"Kokio čia daikto, sako A. Bimba, kad Kasenkina ir Samarinai atsisakė grįžti Rusijon; juk pasitaiko, kad ir vienas kitas Amerikos pilietis nutaria nebegrįžti į Jungtines Valstybes.

"Bet Jungtinės Valstybės **nevartoja prievartos** prieš tuos savo piliečius, kurie nori gyventi svetimuose kraštuose. Amerika laiko savo piliečius laisvais žmonėmis. O Rusijos piliečiai yra traktuojami **kaip kaliniai**: jeigu kuris jų mėgina išvykti į svetimą kraštą ir policija jį sučiumpa, tai jam gresia mirtis kaip "valstybės išdavikui" (vietoje sušaudymo, da bar juos baudžia sunkiųjų darbų kalėjimu, iš kurio tik retas žmogus išeina gyvas).

"Panašiai elgdavosi vergijos laikais su negrais pietinių valstybių ponai. Pabėgusį iš plantacijos negrą gaudydavo policija su šunimis ir, kai sugaudavo, mušdavo, marindavo badu ir versdavo dar sunkiau dirbti, negu prieš pabėgimą.

"Bet tada niekas nesakė, kad tai naujos rūšies "demokratija" arba net "socializmas". Visi žinojo, kad tai **vergija**. Tokių apgavikų ir melagių, kaip komunistai, tada dar nebuvo".

Bimbos smegenys tačiau yra per skysti, kad jis pajėgtų suprasti, jog tarp baudžiavos, vergijos ir "naujosios demokratijos" pas tatušką Staliną nėra jokio skirtumo.

Kas platina dienraštį "Draugą" — tas atlieka krikščionišką apaštališką darbą.

ŽODELIS IR VIENIEMS, IR KITIEMS...

LAIŠKAS IŠ KANADOS

PRANYS ALŠĖNAS

Nei dangaus, nei žvaigždžių nematau.
Ar ne sapnas tatai begalinis?-
Kartais vienas sustojęs mąstau.
Ne!! Nei žemės, nei sodų tėvynės,

Taip kalba savam eilėrašty "Ar ne sapnas", vargo kelius klampodamas, mūsų dainius B. Brazdžionis...

Šitie patys žodžiai atklydo man į galvą, pasiekus Kanados krantus.

Būdamas egojistas, trumparegis ir vien savo asmeniniais reikalais besirūpinąs žmogus gal pamanytum:

— Ištrūkau... Ačiū Dievui, ištrūkau iš tos baisiosios tremties aplinkumos... Nutolau nuo to žemyno, kuriame dar aiškiai tebesigirdi Tėvynėje likusių dejonės, verksmai ir ašaros...

Bet... argi žmogus savo krūtinėje vietoj širdies gali turėti akmenį? Ar gi tai, kas krauju rašytame eilėrašty pasakyta, tavęs jau gali nebejaudinti? Argi naikinamų, žudomų ir tremiamų į baisųjį Sibirą tavo senų tėvų, brolių ir sesučių kraujas ir ašaros galėtų pavirsti į paprastą vandenį? — Ne ir tūkstantį kartų ne!...

Kai iškėliau koją į Kanados žemę ir žvalgiausi apstulbęs aplinkui, tuo pačiu ieškojau žmonių, savo brolių ir sesių — lietuvių, kurių širdyse tebeplaka tas pats lietuviškas kraujas, koks teka ir kenčiančių pavergtoj Tėvynėj gyslose...

Tiesa, daug tokių ir radau. Bet... kiek jų čia radau ir be širdies, ir be jausmų, be jokios meilės savai Tėvynei — dargi su išdavikiškomis intencijomis jos adresu...

Turiu galvoj raudonųjų bacilų apsėstuosius. Jie, žiūrėk, čia pat Toronte leidžia savo išdavikišką laikraštį "Liaudies Balsą", jie stengiasi apšmeižti tuos, kurie daug, o daug kentėję dėl Tėvynės, jie stengiasi rasti net mūsų tarpe tokių išgamų, kurie giedotų garbės himnus didžiausiam šių laikų kraugeriui, kuris baigia naikinti jų gimtąjį kraštą ir visus jų artimuosius...

Ach, sakykite, ar tai nebaisu, ar ne žiauru, ne kraugeriška? Už tėvo, motinos, brolio ar sesers nužudymą siųsti budeliui padėką — tai daugiau negu išsigimimas, daugiau negu toji pati žmogžudystė!...

Ar maža buvusių apakintų lietuvių jau apleido jūsų eiles, sužinoję apie baisiausias žiaurybes savo gimtajam krašte: Ar maža jau nusiplovė rankas ir pasakė gana, kuomet sužinojo apie žiauriai nužudytą savo artimą giminę ar tiesiog tėvą, brolį, seserį? Kodėl jūs, tebesantieji Tėvynės duobkasiais, nepaklausiate tikrosios jų nutolimo priežasties nuo garbinimo baisiojo žmonijos tirono? Žinokite, kai žiūrime mes į jus, matome ir jūsų veidus ir rankas aptekusias savo brolių krauju. Jūs taipogi, nors tiesioginiai neprisidėdami prie lietuvių tautos žudymo ir naikinimo, vis vien dalyvaujate tam baisiajam nusikaltime. Gi nusikaltimas — visuomet ir bausmės susilaukia...

Aš perdaug gerai pažįstu ir vienus ir kitus kraugerius. Daug nukentėjau nuo raudonųjų barbarų, daug ir nuo rudųjų.

Nuo pirmųjų ir dabar dar tenka kentėti ir graudžias ašaras, riedančias skruostais, nubraukti...

Pirmosios bolševikų okupacijos metu ilgesnį laiką teko išgyventi miške, ir tik taip gyvendamas išlikau nuo Sibiro. Tačiau jie išvežė nemaža mano artimųjų... Už ką? Vien tik už tai, kad mylėjom savo tėvų žemę, kad negalėjom žiūrėti į žudomus ir kankinamus savo brolius ir seseris...

Dabar, kiek teko sugauti žinių iš prasiskverbusių pro geležinę uždangą šaltinių, net trys jauni vyrai iš mano artimųjų vėl nužudyti ir dar viena šeima ištremta į baisųjį Sibirą... Ar tai ne šaukiantis dangaus keršto nusikaltimas?

Nacių laikais buvau kalinamas ir kankinamas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime, kaip įtariamas bendradarbiavimu ir platinimu slaptos pogrindinės spaudos... Taigi, ir vienus ir kitus gerai pažįstu. Čia lygiai kaip toj dainoj dainuojama: "Viens raudonas kaip šetonas, kitas rudas kaip šuva"...

Tai mano žodelis Kanados komunistuojantiems lietuviams.

Mes visi bendrai dirbame, bendrai kenčiame, visi bendrą likimą jaučiame. Dirbkime vieningai, kad mūsų darbas būtų našus, produktingas ir turįs reikšmės Tėvynės gelbėjimo reikale.

Tačiau, čia pat, pridėję rankas prie krūtinės, paklausime patys savęs: ar jau viskas tvarkoj yra tarpe mūsų? Deja, vis dėlto, ne viskas.

Nors nežymių, vis dėlto, turime tarpusavio intrigėlių, kartais, tuščios ambicijos ir kitokių smulkesnių negerovių...

O mums šiuo metu — reikėtų užmiršti visa, kas mus skiria, ir teieškoti to, kas mus jungia. Prieš mūsų akis, juk stovi labai dideli uždaviniai. Jų besiekdami — dažnai kasdienines smulkmenas turime užmiršti ir vieningai eiti vienu ir tuo pačiu keliu.

Mūsų pats Tarybos Centras ir jo skyriai turėtų pasidaryti tomis bazėmis, kuriose bazuotųsi visos kilniausios mūsų intencijos. Savo pačių rinktus vadovus turime gerbti ir juos palaikyti visomis savo išgalėmis, o tik tada jausimės tvirti ir galingi savo siekimų kely.

Iš Kur Gauti Pinigų Baltijos Universitetui Kanadon Perkelti?

PROF. DR. A. N. TARULIS

Daugumui "Draugo" skaitytojų bus žinoma, kad Vokietijoje, Pinneberge (netoli nuo Hamburgo), jau treti mokslo metai veikia Baltijos Universitetas, kuriame mokosi tik lietuviai, latviai ir estai studentai ir dėsto tik tų pačių tautų profesoriai.

Baltijos Universitetas pradėjo darbą 1946 metų pradžioje, išsikovojęs leidimą iš britų karinės valdžios Vokietijoje. Veikimo sąlygos visą laiką buvo ir tebėra sunkios. Visas išlaidas reikia sukelti aukomis. Nei britų karinė valdžia, nei UNRRA, nei IRO nėra davę nė cento universiteto įrengimams, laboratorijoms, bibliotekai ar raštinei. Vienintelė pašalpa — tai nedidelės algos mažiau kaip pusei profesorių. Bet ir tai daugiau kaip metus nė vienas iš profesorių negavo jokios algos.

Profesoriai ir studentai velka pusbadį tremtinio gyvenimą. Jie gyvena vienodai sukimšti kariuomenės barakuose ir maitinasi skysta sriuba ir juoda kava su duona iš bendros virtuvės. Toksai gyvenimas amerikiečiui studentui visiškai neįsivaizduojamas.

Blogiausia tačiau tai ateities **netikrumas.** Nepaisant labai sunkių mokymo ir gyvenimo sąlygų, Baltijos Universitetas yra sutraukęs apie 1,000 studentų ir 200 profesorių. Aštuoniuose fakultetuose (departamentuose) skaitoma apie 300 mokslo dalykų. Universiteto diplomai ir pažymėjimai pripažįstami visų Vokietijos universitetų. Profesoriai yra parašę apie 50 mokslo darbų ir išleidę mimeografu tiek pat vadovėlių studentams. Mokslo darbai pasiekia šimtus universitetų visuose pasaulio kampuose.

Ir vis dėlto Baltijos Universitetas stovi ant likvidacijos slenksčio. Jį buvo norėta uždaryti kelis kartus anksčiau, bet vis pavyko išsaugoti veikiantį. Dabar gi jis teturi laikiną leidimą, kuris gali būti atšauktas kiekvieną momentą.

Baltijos Universitetas yra vienintelė **laisva** aukštojo mokslo įstaiga visoms trims Baltijos tautoms. Jo profesoriai ir studentai bus nepaprastai reikalingi grįžus į išlaisvintas tėvynes, kur **Rusijos ranka pirmiausiai naikina šviesuomenę.** Todėl Baltijos universiteto apsaugojimas yra gyvybinis lietuvių, latvių ir estų kultūrų išlaikymo klausimas.

Apsaugotas Baltijos Universitetas galėtų būti tik tada, jeigu jį pavyktų perkelti į Ameriką — Jungtinės Valstybes ar Kanadą. Šitokia kryptimi jau seniai veikia Baltijos Universiteto vadovybė ir Refugees Defense Committee. Šių metų gegužės mėnesį susikūrė atskiras Committee for the Baltic University in Exile. Jo pirmininkas yra profesorius Christian Gauss, Princeton universiteto dean emeritus.

Pastarasis komitetas kreipėsi su atsišaukimu į demokratinį pasaulį, ragindamas **perkelti Baltijos Universitetą (apie 1,200 žmonių) į Ameriką.** Atsišaukimą pasirašė arti 100 mokslininkų, politikų, žurnalistų, unijų vadų ir kitų žinomų amerikiečių ir kanadiečių. Pasirašiusiųjų tarpe yra visų žinomesnių šio krašto katalikiškųjų universitetų prezidentai. Atsišaukimas buvo plačiai paminėtas New Yorko spaudoje.

Baltijos Universitetas ir komitetas taip pat kreipėsi į IRO. Iš ten, deja, susilaukė atsakymo, kad perkėlimo projektas esąs utopija (neįvykdoma svajonė). Tačiau iš savo pusės IRO iki šiol nepateikė jokio konkretaus plano, kaip išspręsti mokslininkų emigracijos problemą, nes jų nė vienas kraštas nepageidauja. Šiek tiek profesorių paklius į šį kraštą (dalis atvyko rugpiūčio 18-tą), bet daug tikėtis negalima, nes studentų skaičius čia po truputį ima mažėti.

Principinį **sutikimą priglausti Baltijos Universitetą davė Kanada.** Tačiau Kanados vyriausybė reikalauja, kad pinigai jam išlaikyti būtų rasti šiame krašte. Čia ir yra visas kabliukas. Jeigu Kanados vyriausybė ir duotų nemokamai nenaudojamą kariuomenės stovyklą su trobėsiais ir 1,500-2,000 akerių žemės su gyvuliais ir mašinomis, jeigu visas mokslinis įrengimas ir biblioteka būtų suaukoti, tai vis dėlto, kaip apskaičiuojama, **reikėtų pridėti bent pusę milijono dolerių per metus.** O darbas Baltijos universitete, kol bus išleisti paskutiniai studentai, tęstųsi apie 3 metus. Po to universitetas susijungtų su kuriuo nors vietos universitetu, virsdamas šio instituto.

Kiek teko patirti, nei Refugees Defense Committee, nei Committee for the Baltic University iki šiol neranda atsakymo į klausimą: **kur gauti vieną ar pusantro milijono dolerių?** Tiek pinigų, žinoma, negali sudėti nė Amerikos lietuviai, latviai ir estai. Sunku tikėtis, kad galėtų daug sudėti šio krašto universitetai, kurie patys, labai padidėjus išlaidoms, sunkiai suveda galus su galais.

Jeigu pinigų nebus rasta greitu laiku, tai Baltijos Universitetas galės ne tik būti uždarytas, atšaukus leidimą, bet yra pavojaus, kad jis gali iširti savaime. Negalima kaltinti žmonių, jeigu jie siekia nors kiek tikresnės ateities ir todėl išvažiuoja, kai tik pasitaiko proga. Gautomis iš universiteto žiniomis, iki šiol iš jo **pasitraukė apie 30 profesorių ir 350 studentų.** Dar antras toks būrys — ir nebebus kuo rūpintis!

Savaime suprantama, stebuklų iš niekur laukti negalima. Jeigu Baltijos Universiteto likimo klausimas keliamas šioje vietoje, tai pirmiausia norima priminti "Draugo" skaitytojams ir lietuviškoms organizacijoms, kad šis klausimas tebėra neišspręstas. Savo laiku BAL F-as turėjo projektą perkelti visą universitetą į Quoddy Village, Maine. Gali būti, kad panašių projektų ir vėl iškils. Nesnaus ir minėtieji amerikiečių komitetai, ieškodami išeities. Todėl yra vilties, kad gal ir pavyks išsaugoti šią svarbiausią Baltijos tautų kultūros įstaigą tremtyje.

(Nukelta į 6 pusl.)

"DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE GAUNAMOS

NAUJAUSIOS KNYGOS

1. Kun. Dr. K. Gečys, KATALIKIŠKOJI LIETUVA, katalikybės plitimas Lietuvoje amžių bėgyje, išleista Chicagoje, 1946 m., psl. 588 ..... $4.00
2. Antanas Tolis, MIRTIES KOLONA, prisiminimai bolševikų kalėjimuose ir kelyje į mirtį, išleista Chicagoje, 1947 m., psl. 252 ..... $1.00
3. H. Nagys, LAPKRIČIO NAKTYS, eilėraščiai, išleista Vokietijoje, 1947 m., psl. 112 ..... $1.00
4. P. Tulpė, KALNŲ DVASIA, apysakos, išleista Vokietijoje, 1946 m., psl. 206 ..... $1.00
5. V. Jonikas, TRYS MARGI LAIŠKELIAI, eilėraščiai, išleista Vokietijoje, 1947 m., psl. 80 ..... $1.00
6. V. Mačernis, VIZIJOS, eilėraščiai, išleista Romoje, 1947 m., psl. 80 ..... $1.00
7. J. Aistis, NEMUNO ILGESYS, poezija, išleistą Greene, Me., 1947 m., psl. 78 ..... $1.00
8. Antanas Vaičiulaitis, KUR BAKUZĖ SAMANOTA, istorijos ir apysakos, išleista New Yorke, 1947 m., psl. 288 ..... $2.00
9. Alė Rūta-Nakaitė, BĖ TAVĘS, poezija, išleista Vokietijoje, 1946 m., psl. 134 ..... $1.00
10. K. Baras, BOLŠEVIZMO SIAUBAS LIETUVOJE, tremtinio pasakojimas, išleista Chicagoje, 1941 m., psl. 64 ..... 35c.
11. Petras Jurgėla, SPARNUOTI LIETUVIAI DARIUS IR GIRĖNAS, jų gyvenimas ir pirmasis lietuvių skridimas per Atlantą iš Amerikos Lietuvon, išleista Chicagoje, 1935 m., psl. 384 ..... $1.50
12. COMPARATIVE LAW, ECCLESIASTICAL AND CIVIL, IN LITHUANIAN CONCORDAT, Dr. Juozo Prunskio dizertacija, išleista Katalikų Universiteto Washingtone, 1945 m., psl. 164 ..... $1.50
13. K. Baras, TREMTINIO PERGYVENIMAI, išleista Chicagoje, 1942 m., psl. 80 ..... 35c.
14. Juozas Prunskis, LIETUVA NACIŲ IR BOLŠEVIKŲ VERGIJOJE, išleista Chicagoje, 1944 m., psl. 52 .. 25c.
15. K. J. Prunskis, KOMUNIZMAS IR REVOLIUCIJA AMERIKOJE, išleista Pittsburghe, 1943 m., psl. 32 .. 20c.
16. Kun. J. Dabrila, VAI LĖKITE DAINOS, dainų rinkinys, išleista Bostone, 1942 m., psl. 222 ..... 75c.

Be to, gaunami šie įdomūs kultūriniai žurnalai:

1. "AIDAI", mėnesinis kultūrinis žurnalas, leidžiamas Vokietijoj, 1948 m. No. 1 ir 2 (No. 10 ir 11); atskiras numeris ..... 25c.
2. ŽINGSNIAI, neperiodinis kultūros žurnalas, leidžiamas Vokietijoj, No. 1, 2, ir 4 (No. 9, 10 ir 12) atskiras numeris ..... 25c.

UŽSAKYMUS SIŲSKITE:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave.

Chicago 8, Ill.

Galite iškirpti šį skelbimą ir norimas knygas užsakyti apibrėždami knygų eilės numerius rutuliukais. Pinigus siųsti kartu su užsakymu.

PROGRESS FURNITURE KOMPANIJOS

Antros Krautuvės Atidarymo

IR HALSTED GATVĖS PRAPLATINIMO

Milžiniškas Išpardavimas!

Didžiausias Rinkinys, Aukščiausios Rūšies Prekių Siūloma Mažiausiomis Kainomis Mieste!

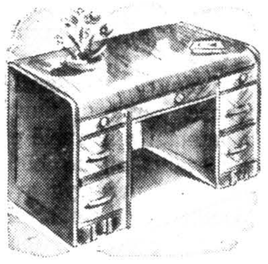

Riešuto Medžio veniruotos rašomos deskos, reguliarės $45.00 vertės — po $34.50

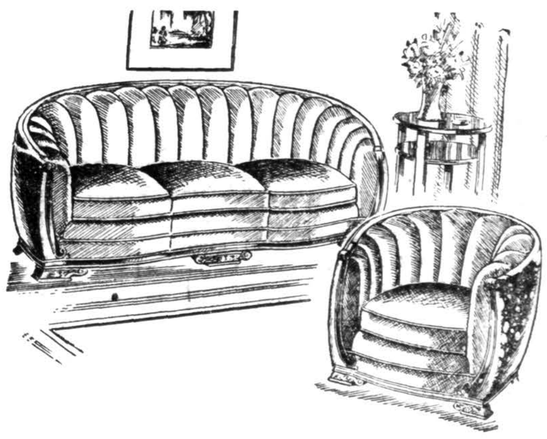

Daugybės Gražiausių ir Puošniausių Seklyčiom SETŲ parinkčiausių išdirbysčių Siūloma labai sumažintom kainom.

2-jų dalių Setai dengti su aukštos rūšies Velous, verti 145.00 — dabar parsiduoda tik po $98.00

2-jų dalių Setai dengti su Vilnų Frizil, verti $235.00 — dabar parsiduoda tiktai po $145.00

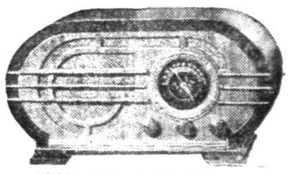

1948 metų Zenith radios parsiduoda tik po $26.95

Zenith Kombinacijos radios su gramafonu, naujos mados nuo .. $59.00 iki $395.00

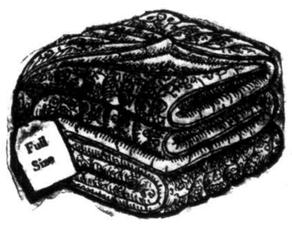

Šiltos, tvirtos ir gražios, pilnos mieros kaldros: Specialė kaina tik $6.95

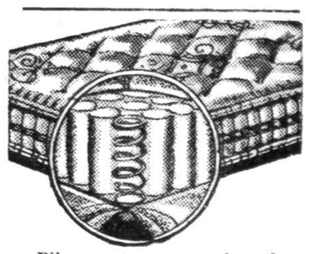

Pilnos mieros gerai padaryti Vatiniai Matracai parsiduoda po $12.95

Visokių dydžių Innerspring Matracai, verti $30.00, parsiduoda po $22.75

Platus rinkinys vaikams lovelių: Kroll, Storkline, Edison, Semmons ir kitų. Kaina nuo .. $19.50 ir aukščiau.

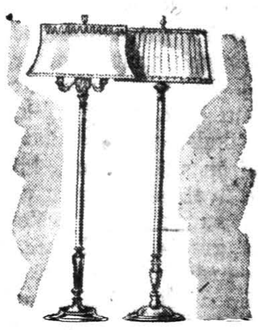

Šimtai visokių gražiausių lempų šio rudens mados. Ant Stalo pastatomos $4.95

Ant grindų pastatomos nuo $12.95 ir aukščiau.

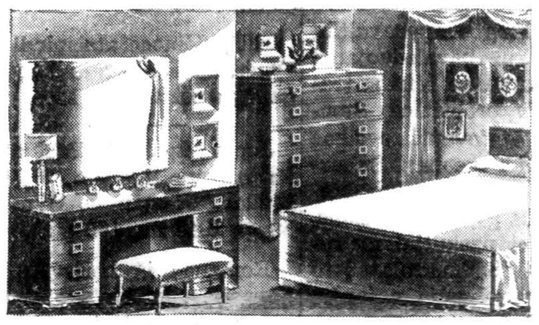

Eilių eilės šio rudens Mados Miegamų Kambarių Setų parsiduoda nuo 25 iki 40% sumažintom kainom.

Šis 3-jų dalių riešuto Veneer Setas, vertas $168.00 — dabar parsiduoda tik už $109.00

Kiti Setai nuo $79.00 iki $395.00

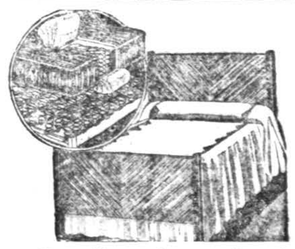

Šis pilnas Lovos Įrengimas $46.95

Graži metalinė Lova—Garantuota cell lovai springsai ir sprinsinis matracas padarytas ilgesniam jūsų tarnavimui ir geresniam poilsiui.

Įrengimas vertas $75.00, gi dabar tik $46.95

Progress Krautuvėje rasite visų geriausių išdirbysčių šildomus pečius: — Monogram, Siegler, Frogil, Coles, Duotherm, ir daug kitų dėl alyvos, anglių, medžiu kurenamų. Siūloma mažiausiomis kainomis miesto.

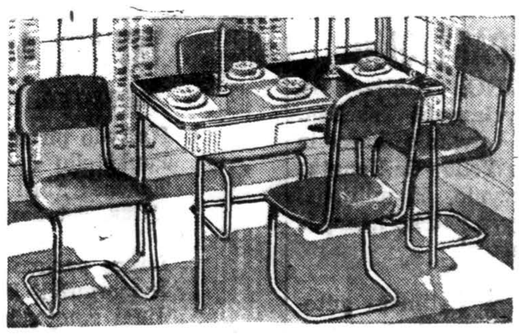

Pamatykite mūsų rinkinį gražiausių BREAKFAST SETŲ su Crome kojom ir duran apmuštom sėdynėm; visokiausių spalvų, taipgi setus iš medžio padarytus. Specialė kaina nuo $48.00 iki $139.50

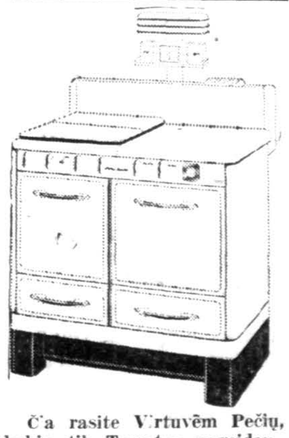

Čia rasite Virtuvėm Pečių, kokių tik Tamstos pageidaujate — Gesinių ir Elektrikinių: visų geriausių ir atsakomingų išdirbysčių. Pilnos mieros parceliuoti pečiai verti $119 parsiduoda po $89.50

Kiti nuo $75.00 iki $295.00

3222-24-26 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

PROGRESS FURNITURE CO INC

4181-83 Archer Avenue CHICAGO, ILLINOIS

JUOZAS KRUKAS ir STANLEY KRUKAS, Vedėjai

NAUJŲ KNYGŲ APŽVALGA

Rašo **DR. J. PRUNSKIS**

Lithuanian Art in Exile, išleido T. J. Vizgirda. Muenchen (Vokietija) 1948 m.

Menas yra tarptautinė kalba. Gal todėl mūsų meninin-kai, net po svetimas tautas pasklidę, randa daugiau galimybių prabilti į kultūrinį pasaulį. Šis leidinys yra XII tomas serijoje "Lithuania Country and Nation". Pradžioje leidinio yra 15 puslapių teksto, kur anglų kalba (Dr. W. Rickmers vertimas) nupasakojama lietuvių menoraida, pravedant paralelę su Lietuvos istorijos įvykiais, nupasakojant nuolatinius karus, trukdžiusius meninės kūrybos augimą, pažymint teigiamą krikščionybės įtaką. Įvadas parašytas dail. A Valeškos. Toliau seka trumputės 30-ties lietuvių menininkų biografijos ir pagaliau jų meno kūrinių reprodukcijos, didelės, per visa puslapį. Viso jų 62 (tarp jų 16 spalvotų). Pradedama su Čiurlionio "Žemaitijos kryžiais". Yra nemažai religinių motyvų, kaip Galdiko "Kapinės", Kovo gamtos vaizdelis su dominuojančia bažnyčia, lietuviškas kryžius Tamošaitienės kilimo braižinyje, Šv. Christoforas Varno pieštame Brazdžionio portrete, Augiaus Žemaičių Kalvarija ir šventadienis, Jonyno Rūpintojėlis "Zokio" iliustracijų pirmame puslapyje, Galdiko lietuviškoji sodyba su kryžiumi, Kašūbos Šv. Veronika, Marčiulionio Šv. Christoforas bei Prisikėlimas, Zikaro — "Po kryžiumi", Muloko — lietuviškoji koplytėlė.

Apskritai, piešiniai nuotaikingi, juose apsčiai patrijotinių motyvų bei tremties vargų pavaizdavimo. Tik buvo galima surasti daug geresnių, kad ir tų pačių dailininkų kūrybos pavyzdžių, kaip tie du nudizmo paveikslai knygos viduryje.

B. Babrauskas, **Lietuvos Keliu,** skaitymai lietuviškai ištrėmimo mokyklai, 2-ji dalis, išleido 'Atžalynas', 1947 m., 172 pusl.

Tai lyg vertinga lietuviškosios kūrybos antologija, kur parinkti naujųjų mūsų rašytojų patrijotiniai ir kitokie kūriniai, pritaikyti mūsų priaugančiajai kartai. Čia yra rinktiniai dalykėliai Vaičaičio, Lazdynų Pelėdos, Sruogos, Grušo, Brazdžionio, Vaižganto, Vaičiūno, Aleksandriškio, Biliūno, Krėvės-Mickevičiaus, Zobarsko, Binkio, Vienuolio-Žukausko, Savickio; drauge pridedamos ir trumputės jų biografijos. Taipogi yra eilėraščių ir kitų mūsų poetų, kaip Kiršos, Tulauskaitės, Žitkevičiaus, Vaitkaus, Bradūno, Mačernio, Tysliavos, Orintaitės, Žengės, Rimvydžio. Veikalas labai naudingas kiekvienos lietuviškos šeimos, kiekvieno inteligento bibliotekoje.

Prof. Tihamer Toth, **Jaunuolio būdas,** vertė Antanas Maceina, kalbą patikslino V. Kulbokas, viršelį paruošė dail. V. Ratas, išleido Šv. Bosto Delegatūra lietuviams, Kirchheim-Teck (1948 m.), pusl. 117.

Prof. Tothas — pasaulinio garso rašytojas, puikus jaunimo bičiulis. Labai sveikintinas dalykas perspausdinimas šio vertimo, kur Lietuvoje buvo pirmu kartu išleistas 1931 m., Marijampolėje. Šiuo sykiu veikalas turi ilius tracijų. Nors jos nėra specialiai pritaikytos, bet su turiniu derinasi ir skaitančiam jaunimui bus malonus pajėgimas.

Nelė Mazalaitė — Kruminienė, **Apversta Valtis,** viršelis dail. J. Steponavičiaus, tekste eilėraščiai J. Krumino, išleido "Sudavija" 1948 m., pusl. 199.

Nuotaikingos apysakaitės, novelės, kur pavaizduojama sužieduotinių ar šeimos tragedijos ir problemos. Stengiamasi atstovauti sveikas pažiūras į gyvenimą. Sukurta apsčiai įvairių charakterių. Stilius gyvas ir vaizdus. Pavyzdžiui, paskutiniame rašinyje — "Savanarola" į to dvasinę revoliuciją nešančio vienuolio lūpas autorė deda šiuos žodžius, kai jisai, nesulaukęs suaugusių pasitaisymo, kalbėjo į tuos, "kurie atėjo į pasaulį ir kurie dar gims":

— Maldauju, nepaimkite iš savo tėvų nieko kito, kaip tiktai kūną, jūs, kuriuos gim do elgetomis ir kunigaikščiais, — būkite žmonėmis ir gimdykite žmones. Bet jeigu ir jūs būsite tokie, kokiais yra jūsų tėvai — vargas ir prakeikimas tau, mano tėviške! Ir tegu būnate jūs paskutinė karta šioje liūdesio vietoje!".

Venancijus Ališas, **Pietų kryžius,** išleido "Mūsų Lietuva", Sao Paulo mieste (Brazilijoj) 1948 m., 97 psl.

Tai autoriaus trečioji lyrikos knyga, 41 sonetas. Vos knygą paėmus į rankas krinta į akis gausumas iliustracijų. Tai bene bus geriausiai iliustruotas eilėraščių rinkinys paskutiniame laikotarpyje. Dailininkas Vladas Vijeikis įdėjęs daug darbo. Kiekvienas eilėraštis jo išstudijuotas ir kiekvienas paruoštas atatinkama iliustracija, cinko raižiniu. Patys sonetai skoningi, jaučiamas vaizdingumo priemonių naujumas ir įvairumas, tačiau plačiosioms masėms eilėraščiai bus persunkūs. Autoriaus talentas aiškiai jaučiamas.

Eilėraščiuose atsispindi tė vynės meilė, kūrėjo kančia, gamtos peizažai ir kita.

Juozas Švaistas, **Paskutinį kartą tave klausiu,** išleido Liudas Vismantas, Wuerzburge 1948 m., 169 pusl.

Romanas iš bolševikų okupacijos ir kiek vėlesnių laikų Lietuvoje. Iš pradžių, beveik reportažiniu stiliumi, aprašomi raudonųjų mitingai, posėdžiai Lietuvoje ir tos liūdnosios trėmimų dienos.

Tai didžioji mūsų tautos tragedija, ir kiek bebus skirta puslapių jai pavaizduoti, niekada nebus perdaug.

Veikale užsimezga intryga, kai imamas pavaizduoti naujos šeimos gyvenimas: viršaičio Adomonio ir Anelės Nakienės; abudu jie našliai — vieno žmona, kito vyras žuvę okupacijų, tremties sūkuriuose. Sukūrus naują šeimą, jauna, žvali Anelė pasirodo esanti silpno būdo, prasideda jos pernelyg artimas bendravimas su Kaziu, bolševiku bernu Adomonio ūyje, ir viskas baigiasi didžiausia tragedija: Adomonis Kazio nužudomas, po kiek mėnesių jo ir Anelės kaltė aiškėja. Kazys pabėga pačiu kritiškiausiu momentu, palikdamas Anelę likimo valiai.

Savo tema — veikalas labai aktualus, nes karui išblaškius žmones atsiranda daug šeimyninių problemų. Vaizduojamieji tipai ryškūs ir gyvenimiški. Veikalas parašytas švariai (išskyrus vieną kitą keiksmažodį, kuriuos be jokio nuostolio buvo galima išleisti) ir vedamoji mintis vertinga: pavaizduoti, prie ko priveda šeimos neištikimybė, pasukimas tradicinės dorovės nekontroliuojamų kūno pomėgių keliu. Veikalas rekomenduotinas ir mes laukiame, kad Juozas Švaistas daugiau pasireikš su panašios rūšies kūryba, gražiai išpildydamas savo — rašytojo — pareigą pasaulio viesulų blaškomai lietuvių tautai.

SYRACUSE, N. Y. — Mrs. Norman Williams, 36 metų amžiaus, pagimdė trečią porą dvynukų. Visi dvynukai sveiki ir auga.

Jei esi katalikas — skaityk katalikiškus laikraščius ir knygas.

VIRŠ DEBESŲ SKRAIDINTI PILIS

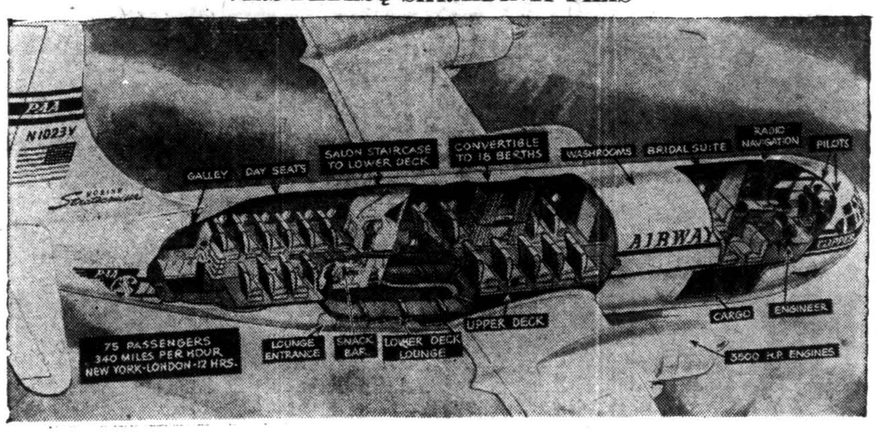

Čia matomas vienas iš naujausių Pan American World Airways keleivinių lėktuvų, Clipper America. Lėktuvas yra dviejų aukštų, turi poilsio kambarį, barą, virtuvę ir lovas. Jo pirmoji kelionė bus tarp San Francisco ir Honolulu, o paskui tarp New Yorko ir Londono. Gali būti, kad tie lėktuvai bus naudojami ir susisiekimui krašto viduje.

Progress Furniture Co. Atidaro Naują Krautuvę

Šiandien, ketvirtadienį, rugsėjo 16 d., iškilmingai atidaroma Progress Furniture Co. 2-roji krautuvė Brighton Parke, 4183 Archer Avenue, kur pirmiau buvo Peoples Furniture Mfg. Co. krautuvė.

Progress Furniture Co., kaip ir jos vardas rodo, daro didelį progresą šiame biznyje ir įsigyja vis daugiau pirkėjų bei rėmėjų.

Dabartiniai krautuvių vedėjai, Juozas ir Stasys Krukai, turi dešimtis metų patyrimo šioje prekyboje. Jie ir bendrovės pirmininkas J. Nakrošis su visais darbininkais dėjo visas pastangas gerai prisirengti naujos krautuvės atidarymui, kuris įvyksta šiandien.

Atsilankiusieji į naują Progress Furniture Co. krautuvę Brighton Parke ras nepaprastai didelį pasirinkimą naujausių ir gražiausių rakandų ir įvairiausių namams reikmenų. Kartu su Progress antros krautuvės atidarymu įvyksta kitos iškilmės — atidarymas praplatintos Halsted gatvės Bridgeporte. Abi Progress krautuvės yra perpildytos prekėmis. Atsilankiusieji įsigys sau reikalingų dalykų, sutaupydami daug pinigų. Keletą tų vertybių matote šios dienos dnr. "Drauge" telpančiame skelbime. Nepavėluokite pasinaudoti šia proga!

Nors žmonės nežino, kas yra gera, bet jie turi savy gero.

PLATINKITE DRAUGĄ

Lindbergo Sūnus?

Vienas Pietų Amerikoj einantis laikraštis paskelbė, kad Danijoj rastas jaunuolis nuostabiai panašus į amerikietį Lindbergh, kurio sūnus prieš 17 metų buvo pavogtas. Lindbergh sūnaus pavogimu buvo apkaltintas Bruno Hauptman, kuris, kaip atsimename, buvo pasmerktas mirti elektros kėdėj. Hauptmanas mirė šaukdamas, jog jis nekaltas.

Sakoma, kad bus pradėtas kruopštūs tyrinėjimai ir tardymai dėl to jaunuolio kilmės, atsiradimo Danijoj ir tapatybės įrodymai.

UŽTIKRINKITE JAM ATEITĮ - ŠIANDIE

Jūsų vaiko mokslo ir biznio auklėjimui reikia planuoti ir taupyti. Mes siūlome mūsų įstaigoj atidaryti apdraustą taupymo sąskaitą jo vardu arba išvien su bet kuriuo iš tėvų. Nors ir mažas taupymas iš kiekvienos algos užtikrins įeigų kai jos bus reikalingos. Jūsų sutaupos apdraustos iki $5,000, ir neša vertingus nuošimčius.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — INSURED UP TO $5000

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • CALUMET 4118
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Iš Kur Gauti Pinigų...

(Atkelta iš 5 pusl.)

Tuo tarpu būtų labai pageidaujama, kad visas klausimas būtų nuodugniai pagvildentas mūsų spaudoje. Tačiau neatidėliotinai reikalinga Baltijos Universiteto profesoriams ir studentams pašalpa maistu.

Gautomis žiniomis, tenai šiuo metu pasidarė nepaprastai sunkus gyvenimas. Maistas labai blogas, o prisipirkti jam nei profesoriai, nei studentai neturi pinigų.

Amerikos lietuvių parama Baltijos Universiteto profesoriams ir studentams dabar reikalinga labiau negu kada nors anksčiau. Kas gali rasti atliekamą vieną kitą dolerį ir pasiųsti siuntinėlį, padarys labai naudingą lietuvių kultūrai darbą.

Baltijos universiteto adresas: Baltic University, (24b) Pinneberg/Holstr., British Zone, Germany.

TIKRAI ĮDOMU

NANKING, Kinija. — Kinų vyriausybė skelbia, kad dėl civilinio karo ir pastarojo Yellow ir Yangtze upių potvynio, 55 milijonai kiniečių yra netekę namų ir dabar bastosi.

•

Board of Estimate autorizavo policijos departamentą įsigyti dar vieną lėktuvą helikopter tipo. Dabar New York policija turės net tris jos reikalams pritaikintus lėktuvus. Bordas, be to, paskyrė $5,000 nupirkimui įvairių lėktuvų dalių. Kiekvienas lėktuvas kainuoja po $25,000.

Mėras O'Dwyer sako, kad lėktuvai policijai labai naudingi ypatingai suradimui paklydusių pelkėse asmenų ir pakraščių sargybai.

Kiekvieno kataliko pareiga yra skaityti katalikiškus laikraščius ir knygas.

TĖVYNĖS GINTI IŠĖJO BROLIAI

LIETUVOS PARTIZANŲ DAINA

Pražydo pirmos melsvos žibuoklės,
Paukštelių dainos skrieja linksmai.
Tėvynės ginti išėjo broliai
Tylūs, bet narsūs, kaip tie arai.

Lange parimo sena motulė,
Ir mergužėlė liko viena-
Jinai žinojo, kai vėjai siuto,
Kad partizano sunki dalia.

Vėjai įsiutę blaškės ir staugė,
Draskė žibuoklių melsvus žiedus.
Kvatojo ginklai, sprogo granatos,
Lydėjo vėją plačiuos laukuos.

Apgaubė kapą lieknas berželis,
Žvaigždėm sužibus verkė naktis-
Tarytum sakė sudiev mergelei,
Jau nebučiuosiu tavo akis.

Miegoki tyliai tu, partizane,
Tavęs gimtoji šalis liūdės-
Pačioj jaunystėj padėjai galvą,
Lietuvą laisvą visad regi.

Visi kaip vienas už Lietuvos Nepriklausomybę!

YOUR OLD FLAME HAS THE New Look!

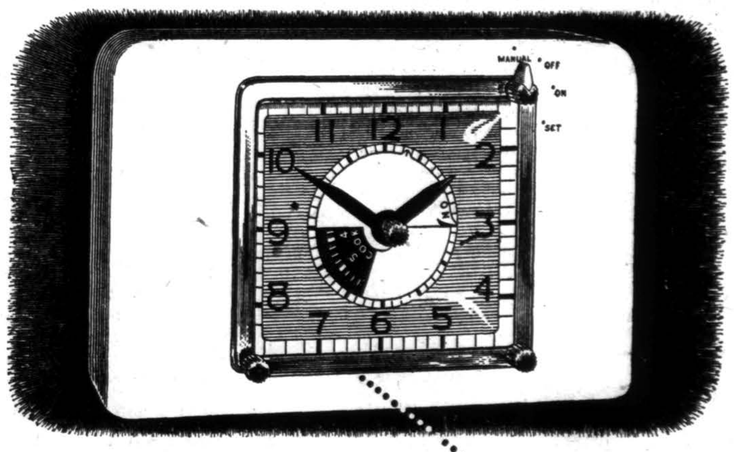

It COOKS without the cook!

YRA DAUG kas naujo apie šiandieninį Gazinį Pečių be jo gražaus, žvilgančio balto grožio! GAZINIO pečiaus veikimas turi taipgi naują išvaizdą. Automatiškas virimas... moderniškas... labai lengva pagaminti valgius... yra jūsų naujame Gaziniame pečiuje. Tik pagalvokite kaip lengva užžiebti, atsakantis vartoti, laikrodis kontroliuoja užsukimo ir pečiaus atsukimą, kuomet nesate namie. Laiko ir temperatūros kontroliavimas yra taip tikslus, kad jums užtikrina kiekvieną kartą gerus rezultatus.

Jūsų naujas GAZINIS pečius daug geriau veiks negu tas, kurį išmainote. Stora insuliacijos blėka uždaro karštį pečiuje ir boiler'yje. Jūsų virtuvė bus vėsi... jūsų kuro sąskaitos bus mažesnės. Viršutiniai burner'iai turi naujas "tailored" liepsnas, kurios neleidžia šilumą išeiti puodų pakraščiais.

ŠIANDIEN GAZINIAI pečiai turi visas išbandytas dalis, kuriomis galima pasitikėti. Greitai uždegami burner'iai teikia jums tiek kaitros, kiek reikia... liepsnos kepimui ir broiling vis dar viršija dėl skonio.

Nauji pečiai dabar yra gaunami pas jūsų dylerį arba netolimos Public Service Comany krautuvėje.

SEE THE NEW AUTOMATIC GAS RANGES

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

IŠ DETROIT'O LIETUVIŲ GYVENIMO

Nors Detroitas nuo Chicagos yra už 300 mylių, tačiau į "Draugo" Labor Day pikniką nuvyko skaitlingas būrys detroitiečių. Atrodė, kad esame Detroite: kur tik nepasisuksi, visur matai detroitiečius.

Bet gi ir apsimokėjo kelionė! Juk naują Packard automobilį laimėjo detroitietis Kudirka. Jis piknike nedalyvavo, nes kaip tik tą dieną buvo išvykęs į New Yorką, tačiau kitais metais žada tuo laimėtu Packard'u tikrai į pikniką atvykti. Chicagiečiai, žinoma, nusiminę, kad automobilis ne jiems teko, bet laimei juk neįsakysi, kam ji turi nusišypsoti.

Kiek tenka išgirsti, visi dalyvavę piknike detroitiečiai parvažiavo patenkinti. Buvo labai įdomu susipažinti su Chicagos lietuvių veikėjais, aplankyti žymesnes Chicagos vietas. Vienu žodžiu, įspūdžiai puikiausi.

PIKNIKAS

Lietuvių Balso (radio) piknikas įvyks rugsėjo 26 d. Birutės darže. Piknike bus renkama gražiausia lietuvaitė.

ATVYKS DR. KONČIUS

Kun. dr. J. B. Končius, BALF-o pirmininkas, atvyksta į Detroitą šio penktadienio vakare ir 7:30 val. buv. lietuvių salėje įvykstančiame BALF-o 76-to skyriaus susirinkime suteiks svarbių informacijų visiems rūpimais klausimais. Visi, kurie domisi tremtinių reikalais, ypač jų atsikvietimu į šią šalį, prašomi dalyvauti.

Rugsėjo 2 d. įvykusiame BALF-o 76-to skyriaus susirinkime aptarti visi svarbieji tremtinių šalpos reikalai. Tremtiniams išsiųsta maisto ir drabužių. A. Stumpinskas per Juškevičienę yra paaukojęs $50, už kuriuos nupirkta tremtiniams maisto.

Į BALF-o seimą Chicagon išrinktos delegatėmis E. Pauražienė ir S. Pilkienė. Keletas pasižadėjo vykti savanoriais.

Jonas Kulikauskas yra ne tik stambus biznierius, bet ir nuoširdus gerų darbų rėmėjas. Atnaujindamas dnr. "Draugą", jis dar $10 paklojo spaudos reikalams.

K. Petrokas ir G. Šilaikienė atnaujino "Draugo" prenumeratą.

SUSIRINKIMAS

Organizacijų Centro svarbus susirinkimas įvyks rugsėjo 25 d., 7:30 val. vakare buv. lietuvių salėje. Draugijų valdybos ir visi nariai prašomi dalyvauti.

ROCKFORD, ILL.

A. L. Tarybos piknikas buvo labai sėkmingas. Dalyvavo svečių iš tolimų Amerikos ir Kanados vietų. Iškilmingai buvo pakelta Amerikos vėliava. Amerikos himną sugiedojo SLA 77-tos kuopos kvartetas. Trumpai kalbėjo J. Bacevičius, pabrėždamas, kad ta vėliava yra laisvės simbolis visam pasauliui.

Piknikas įvyko Lietuvių Kaimelyje. Gražiai pasilinksminta ir ALT skyriui padaryta gražaus pelno.

Katalikas turi aiškiai žinoti, kad jo pareiga yra skaityti katalikiškus laikraščius ir knygas.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Tremtinių Imigracijos Reikalu

Kaip jau visiems gerai yra žinoma, pagal "DP Act of 1948" per du metus į Jungtines Amerikos Valstybes galės atvykti apie 20.000 lietuvių-tremtinių iš Europos. Minėtas įstatymas suteikia galimybių tremtiniams atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes ir kartu mums, Amerikos lietuviams, uždeda dideles moralines pareigas ir atsakomybę. Naujame imigracijos įstatyme aiškiai pasakyta, kad tremtiniai iš Europos į šį kraštą galės atvykti tik tada, kai kas nors iš Amerikoje gyvenančių pasirašys dokumentus (BALF-o atspausdintus blankus), garantuojančius atvykstančiam duoti butą ir pasižadančius surasti darbą. Taigi, šiuo atveju, ir gal būt paskutiniu tremtiniams pagelbėti atveju, tik nuo mūsų priklausys, ar mes pajėgsime juos iš Europos pragaro ištraukti.

Šiuo momentu mums yra uždėtas didelis tautinio susipratimo ir žmoniškumo bandymas. Būsime tikri ir ištikimi Amerikos piliečiai, būsime susipratę lietuviai ir pagaliau žmonės pilna to žodžio prasme, jei, pasirašydami blankus, pagelbėsime Amerikos valdžiai jos humaniškose pastangose tremtinius gelbėti ir mūsų tautiečiams į šį kraštą atvykti. Priešingu atveju būsime neišlaikę egzaminų mums uždėtų didelių ir moraliai atsakomingų bandymų.

Iš pirmųjų Detroite blankų tremtiniams atkviesti pasirašymo žingsnių, atrodo, pesimizmui vietos nėra. Šiuo klausimu susidomėjimas yra didelis ir blankų pasirašymas eina pilnu tempu. Tuos, kuriems šis klausimas dar nebuvo žinomas ir kurie gali tremtinius pas save priglausti, kviečiame prisidėti prie šio kilnaus artimųjų gelbėjimo darbo ir pasirašyti tremtiniams atsikviesti blankus. Darbo ir duonos Amerikoje pakaks visiems ir atvykusieji niekam sunkumų nesudarys.

Detroite tremtiniams atsikviesti blankai gaunami ir juos padedą užpildyti sekantieji asmenys:

1. Kun. I. Boreišis ir seselės vienuolės, Šv. Antano parapijoje, telef. TA 51284.
2. T. Dambrauskas, 955 Wildwood, Detroit 3, telef. TO 53726.
3. B. Keblaitienė, 3822 W. Euclide Ave., Detroit 6, telef. TY 73878.
4. M. Kasevičienė, 16856 Littlefield, Detroit, telef. UN 33975.
5. M. Sims, 2207 Oakman Blvd., Detroit 6, telef. HO 6702.
6. A. Dainius, 13516 Mendota, Detroit 4, telef. WE 43075.
7. J. Paškauskas, 2008 Hubbard, Detroit 9, telef. TA 50234.

Blankai duodami ir užpildomi nemokamai. Jei kas gali, prašoma, pagal savo nuožiūrą, aukoti kiek tremtinių imigracijos reikalams. Kas neišgali, ir to nereikalaujama.

Be to, pranešame, kad š. m. rugsėjo mėn. 17 d., t. y. šį penktadienį, 7:30 val. po pietų, buv. Lietuvių svetainės apatinėje salėje, prie W. Vernor ir 25-tos gatvės yra kviečiamas BALF-o Detroito 76 skyriaus narių ir visų Lietuvos ir tremtinių imigracijos klausimais suinteresuotų asmenų susirinkimas. **Pirmą kartą į Detroitą atvyks ir susirinkime įdomų imigracijos ir kitais reikalais pranešimą padarys BALF-o pirmininkas kun. dr. J. B. Končius.**

Kviečiame visus kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

BALF 76 sk. Tremtiniams Įkurdinti Komitetas

Lietuvaitės Šokėjos Pasisekimas Scenoje

Augsburgo vokiečių komedijos teatre buvo paminėtas meno šokio pedagogės Sybklew vadovaujamos meno šokio mokyklos dešimtmetis. Koncerte pagrindinė rolė patikėta viešniai lietuvaitei L. Grigaliūnaitei, gyvenančiai Augsburge, vienai iš ryškiausių tos srities šokėjų. L. Grigaliūnaitė gražiai pasirodė ne tik grupinių šokių pagrindinėse rolėse, bet ir išpildė keletą solo numerių. Jos pasirodymas sutiktas labai šiltai.

L. Grigaliūnaitė yra baigusi D. Nasvytytės ritminės gimnastikos ir meno šokio studiją.

LIUDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituanica Ave. YARds 1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

NULIŪDIMO VALANDOJE KREIPKITĖS PRIE:
ANTHONY B.
PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GROVEHILL 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS
Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. – YARDS 1741-2
4330-34 South California Avenue
Tel. – LAFAYETTE 0727
Patogios Koplyčios VELTUI — Bet Kurioje Chicagos Miesto Dalyje.
RADIO PROGRAMAI IŠ STOTIES W G E S
(1390 kilocycles)
Leidžiama Kas Šeštadienį Nuo 9:15 Iki 9:30 Val. Ryto.

SEND, Inc.
304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028
SEND PRIIMA
MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS Į VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.
Maisto siuntinėliai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato—pinigai grąžinami. Pakely dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.
PRISTATYMO LAIKAS: 8—21 DIENOS! Į VISUS KRAŠTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.
Siunčiant money order, čeki ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakomų siuntinėlių tipo numerius. Galima užsakyti keli paketeliai tam pačiam gavėjui.
No. 1 $8.00: 2 sv. taukų, kiaulinių; 2 sv. bekono; 2 sv. salami dešros; 2 sv. kenuotos jautienos; 1 sv. pieno miltelių.
No. 2 $6.00: 2 sv. bekono; 2 sv. kenuotos jautienos; 2 sv. pietų Afrik. apels. marmelado; 1 sv. cukraus; 1 sv. kavos pupelių; 1 sv. šokolado, blocks.
No. 3 $6.50: 2 sv. kiaulinių taukų; 2 sv. bekono; 2 sv. cukraus; 2 sv. aukšč. rieb. sūrio; 1 sv. kavos pupelių.
No. 4 $2.95: 9 SVARAI CUKRAUS
No. 5 $4.98: 9 SV. KAVOS Pupelių
No. 6 $4.00: 4,5 sv. cukraus; 4,5 sv. kavos pupelių
No. 7 $2.00: 200 Chesterfield cigaretės (Išskiriant Vok. ir Italija)
No. 8 $5.95: 16 sv. sūdytų silkių statinėlė (Tik į Vokietiją)
No. 9 $2.85: 10 sv. kvietinių miltų; 4 unc. kepimo miltelių
EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!! No. 10 $7.95: 2 sv. kenuotos sviesto; 2 sv. bekono; 2 sv. kiaulinių taukų; 1 sv. šokolado, blocks; 1 sv. cukraus; 1 sv. kavos pupelių.
Čia nurodytose kainose įskaityta persiuntimo, draudimo ir kitos išlaidos.
Veskitės tariamės su draugais, kaimynais ir pažįstamais dėl didesnių užsakymų. Nedelsdami šiandien pasirašykite draudimo [illegible]

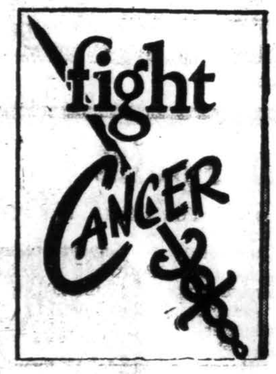

PLATINKITE "DRAUGĄ"

3% DIVIDENDŲ GAUSITE pasidėję pinigus pas mus ant Paip Up šėrų. (current rate). Visų indėliai Federališkai apdrausti iki $5,000.00.
Per paskutinius septynis mėnesius pas mus pradėjo naujus taupymo accounts 1215 ypatų; per tą patį laiką turtas padidėjo virš 800,000.00 tūkstančių dolerių. Toks greitas bendrovės augimas liudija, jog biznis yra gabiai vedamas. Kviečiame ir tamstą pas mus.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6234 S. WESTERN AVE.
Grovehill 7575.
J. PAKEL, Pres.

UŽUOJAUTA
L.R.K.S.A. 117 Panelių Kuopos narės ir valdyba reiškia užuojautos žodį
A. A. Juozo Mickels (Mickeliūno)
žmonai ir sūnums. Jie neteko šeimos vado, o L.R.K.S.A. Panelių Kuopa žymaus šios Kuopos organizatorio. L.R.K.S.A. PANELIŲ KUOPA 117
Ieva Lukas, Pirmininkė.

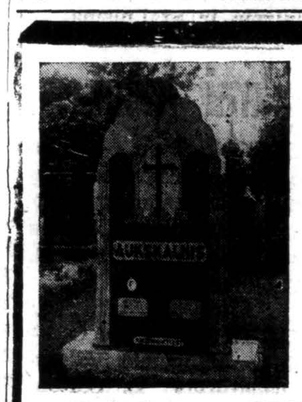
PIRKITE TIESIOG NUO— MR. NELSON
— Savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste.
Telefonas CEDARCREST 6335

VANCE FUNERAL HOME
177 Woodside Road Riverside, Illinois
Telefonas RIVERSIDE 5345
• ALFRED VASAITIS, lietuvis direktorius
Koplyčios Veltui Visose Chicagos Dalyse

KAPŲ PAMINKLAI TIESIOG JUMS IŠ DIRBTUVĖS!
Užsisakykite gražų paminklą ant savo mylimo asmens kapo — tiesiog iš šios vienintėlės lietuviškos paminklų dirbtuvės.
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.
Nuo akmens šlifikavimo iki raidžių iškalimo ir paveikslų įstatymo — BITTIN Ir KAMENSKY ekspertyvis darbas yra paremtas 45 metų patyrimu.
Aplankykite mus ir pamatykite mūsų darbo pavyzdžius. Dirbtuvė yra atdara visomis dienomis ir visomis valandomis.
BITTIN AND KAMENSKY MONUMENT WORKS
3938 W. 111th STREET — Tel. BEVerly 0005
Pirmoji paminklų dirbtuvė nuo Šv. Kazimiero kap. vartų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį Reikale, šaukite mus.

Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame.
LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phones — VIRginia 6672
10756 S. MICHIGAN PULlman 1270
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEEley 5711
IGNACAS J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone: YARds 0781
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone: YARds 1419
LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PULlman 9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone: YARds 4908
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3572

Sovietai Atima Vokiečių Įmones

Rašo "Draugo" Korespondentas Vokietijoj
ST. DEVENIS

Amerikos karinė valdžia Vokietijoj paskelbė, kad sovietai iš vokiečių atima visas geresnes įmones. Sovietai iš vokiečių atėmė daugiau kaip 30 nuoš. visos vokiečių pramonės gamybos reparacijų sąskaiton. Tai esą tris kartus daugiau, negu Sovietų Sąjunga oficialiai pranešusi. Be to, 40 nuoš. vokiečių pramonės nacionalizuota ir 7 nuoš. yra "pusiau privačioj" nuosavybėj. Rusai savo bendrovėm Vokietijoj suteikė pirmumo ir neliečiamumo teises.

Amerikiečių karinė valdžia Vokietijoj sako, kad bolševikų veiksmai Vokietijos sujungimo klausimu padaro beveik visiškai neišsprendžiamus net ir tuo atveju, jei abi pusės parodytų gerų norų, ko, žinoma, iš sovietų nesitikėtina. Esą aišku, kad sovietai savo nacionalizavimo sistemos neatsisakys ir kad Vakarų valstybės su tokiu sovietinės zonos ekonominiu sutvarkymu nesutiks.

Raudonieji siunta Čekoslovakijoje

Čekoslovakijos prekybos ministeris užsipuolė šventes. Jis pareiškė, kad švęsti sekmadienius ir kitas šventes yra nusikaltimas. Raudonasis ministeris šaukė, kad švenčių šventimas ir dar darbininkams davimas per metus 20 dienų atostogų yra nesusipratimas. Esą reikalinga dirbti, o ne švęsti. Čekai būtinai turį įvykdyti penkmečio planą, o tas planas būsiąs įgyvendintas tik dirbant, bet ne švenčiant. Numatytasis penkmečio planas Čekoslovakiją padarysiąs turtinga valstybe.

Įsismaginęs ministeris sekmadienių šventimą pavadino sabotažu ir pareiškė, kad toliau jis to nepakesiąs. Kas nenorės dirbti "tautos demokratijai", o ir toliau kaip seniau švęs sekmadienius ir kitas šventes, to nuosavybė bus atimta.

Kol Čekoslovakijoj nebuvo rusų okupantų, tol Čekoslovakija buvo turtingą valstybė. Tada nereikėjo jokių penkmečio planų ir niekas nedraudė švęsti švenčių.

Lenkai stiprina pasienį

Vokiečių spauda rašo, jog dabartinė Lenkijos vyriausybė su baime ir nerimu žiūri į Maskvos pasitarimus. Ji bijanti, kad Maskvoje neįvyktų kokio nors susitarimo dėl Vokietijos Lenkijos sąskaiton. Išilgai Oderio-Neisses linijos lenkai daro karinius įtvirtinimus. Sustiprinta ir sargyba visame Vokietijos pasienyje.

Septyni Milijonai Laukia Automobilių

Nacijonalė Automobilių Pardavėjų (Dealers) Sąjunga skelbia, kad iki liepos 1 dienos, šių metų, automobilių pardavėjai visose Amerikos Jungtinėse Valstybėse savo knygose turi 7,300,000 užsakymų automobiliui gauti. Vadinas, tiek žmonių yra padavę dyleriams užsakymus automobiliui gauti ir jo laukia, laukia, laukia.

Vėlesnieji užsakytojai, sąjunga sako, gali tikėtis gauti naują automobilių tiktai 1951 ir 1952 metais.

Bet sąjunga nepasako, kiek milijonų automobilių rūdija dylerių lotuose dėlto, kad negalima jų nusipirkti nepakišus po stalu kelių šimtų dolerių virš to, kiek automobilius kainuoja.

Sudegė Keturi Vaikai

MONROE, Wash. — Wm. Zenger ūkio gyvenamam name kilus gaisrui, sudegė keturi vaikai, nuo pusantrų iki septynių metų amžiaus.

MARGUTIS

VIENINTĖLIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS. — ĮSTEIGTAS BAL. 11 d., 1933

Kviečiame klausytis muzikos, dainų, žinių ir pranešimų.

WHFC - 1450 kilocycles

SEKMADIENIAIS: nuo 1-mos iki 2-ros valandos popiet —

KITOMIS DIENOMIS: nuo 9:30 valandos vakare.

EXTRA PROGRAMAS: Ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

MARGUČIO Ofiso Adresas:

6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas — GROvehill 2242

STASYS LITWINAS SAKO:

"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS

Stogams Reikmenys — Insuliuotu Plytų-Išvaizdos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų-Hardware — Pleisterio — Cemento — Srutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamzdžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteiraukite!

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI

STASYS LITWINAS, Pres

CARR MOODY LUMBER CO.

3039 S. HALSTED ST. ..... TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.

JAU ATVYKO Į LIGONINĘ

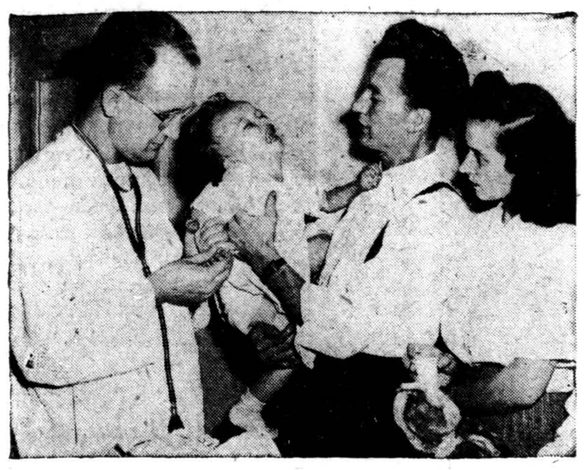

Pamela Lamphere verkia savo tėvo rankose, kuomet gydytojas apžiūri ją, kai ji buvo atgabenta į ligoninę Chicagoje, kur jai turės būti padaryta reta operacija. Gydytojai mano, kad jeigu ta operacija jai nebus padaryta, ji negyvens ilgiau kaip iki 5 metų amžiaus. Šalia yra mergaitės motina, kuri ilgai nenorėjo sutikti su operacija, ir slaugė.

Dar Vieną Planą Komunistai Vykdo Kruvinai Revoliucijai

79,000 Pagrobtų Vaikų Ir Jaunuolių

Išvogti visi vaikai ir jaunuoliai

Hamburg'e išeinantis vokiečių laikraštis "Die Zelt" paskelbė, kad iš rytinės Vokietijos, kurią laiko okupavę ir terore Rusijos komunistai, septyniasdešimts devynis tūkstančius vaikų ir jaunuolių — vokiečių ir per karą atbėgusių į Vokietiją su tėvais — prancūzų, lenkų, ukrainiečių ir kitų tautybių, komunistai yra pagrobę ir išvežę į Rusiją, kad juos paruošus mirties nebijančiais revoliucijonieriais ir po to atgabenus į Vokietiją kruviniems perversmams vykdyti. Laikraštis sako, kad už poros metų jau galima bus tikėtis šio pavojaus. Vadinas, per du metus pagrobtieji vaikai bus paruošti aklais revoliucijonieriais. 30,000 jaunuolių jau dabar, sakoma, stotų komunistų pusėn, jei Vokietijoj kiltų civilinis karas.

Baisaus plano sumanytojas

Sumanytojas šio baisaus plano yra raudonųjų generolas Sverov, viršininkas MDV Postdame. Šį planą jis sugalvojęs 1943 metais ir tuojau buvo Rusijoj sudarytos vyrų ir moterų brigados vaikams vogti-kidnepinti ir juos gabenti į Rusiją. Toji komunistų vaikų-vagių armija į Vokietiją atžygiavo paskui raudonąją armiją ir pradėjo veikimą. Veikimas tų komunistų buvo primitviškas, lygus džiunglių laukinių gyventojams. Visur, kur tiktai raudonoji armija įėjo, jie vogė-grobė vaikus, lygiai kaip laukiniai žmonės, kuomet užpuola kita gentė ir ją nugali. Rytų Prūsijoj ši komunistų vagių-kidneperių armija išvežė į Rusiją vaikus iš visų našlaitynų ir stovyklų.

Vėliau komunistai vaikų vogimą šiek-tiek rafinavo. Buriai "atstovų" Sov. Rusijos "gerovės organizacijų" pradėjo lankytis į vokiečių šalpos ir gerovės įstaigas ir net jas rinkti sveikus jaunuolius — vaikinus ir merginas.

Apgavystėmis į Leningradą

Klasta ir visokiomis apgavystėmis surekrutave vaikus nuo 8 metų amžiaus ir jaunuolius iki 18 metų amžiaus vagys-komunistai juos išgabeno į Brandenburg'ą, kur atliko nuodugnią klasifikaciją pagal amžių ir sveikatos stovį. Iš ten visi buvo išgabenti į Leningradą ir paskirstyti į specialius jiems treniruoti kursus, kuriuos tvarko vadinamieji komsomolai, tai yra Komunistų Jaunimo Organizacija. Pasak pranešimų, visi tie jaunuoliai yra apgyvendinti geruose butuose, duodama geras valgis ir medikalinė priežiūra. Kursuose jie skandinami į Marksizmą, Leninizmą ir Stalinizmą.

Tikrai Įdomu

GROTON, Conn. — Oro Jėgų Dienos programoj, jau baigiant programą su lėktuvu nukrito ir ant vietos žuvo lakūnas rezervistas D. R. Coolidge.

WASHINGTON, D. C. — Amerikos Jungtinių Valstybių senatorius L. Saltonstall Harvard Universiteto stipendijų fondui paaukojo $89,000 atminimui savo sūnaus, žuvusio pastarame kare, Pacifike.

TOKYO. — Japonijos aukštesnio teismo teisėjai šiomis dienomis priėmė tokią ploščių (robe) formą, kokią devi Amerikos teisėjai bylos metu. Iki šiol Japonijos teisėjai dėvėjo tradicinius Shinto ploščius.

RAONOKE, Va. — Creed Taylor Adkins visą laiką sakė, jog jis gyvens 100 metų. Rugsėio 13 d. tikrai jam suėjo 100 metų. Šeima iškėlė puotą. Po visam, svečiams išsiskirsčius, šimtametis senis sukniubo ir mirė.

WASHINGTON, D. C. — Valstybės Departamentas paskelbė gavęs Jugoslavijos vyriausybės čeki 17 milijonų dolerių atlyginimui už nacijonalizavimą amerikiečių nuosavybės. Kada Stalinas grąžins Amerikai milijardus dolerių?

Apmąstyk viską, ką sakai, bet sakyk ne viską, ką mąstai. — Salemonas

CHICAGOS NAUJIENOS

Wallace Išėjo Švarus

Praeitą antradienį būrys policininkų ir detektyvų laikė apsupę automobilių, kuriuo į Wrigley Stadiumą važiavo H. Wallace, kad apsaugojus jį nuo "pasveikinimo" pasmirdusiais kiaušiniais ir supuvusiomis tomeitėmis.

Savo kalboje Wallace daugiausiai kinkčiojo-linkčiojo U. S. generaliniam prokurorui, prašydamas jo pagalbos padėti jam uždėti "progresyvę" partiją ant Illinois valstybės balioto, nes tą pačią dieną Illinois Aukščiausias Teismas paskelbė uždaras duris visoms viltims, kad "progresyvės" partijos kandidatai Illinois valstybėj bus uždėti ant balioto lapkričio 2 d. rinkimuose. Valasininkai ir komunistai, pasirodo, nesurinko užtektinai parašų, kad "progresyvė" partija turėtų teisę rinkimuose.

De Paul Universitetas Švenčia Jubiliejų

Rugsėjo 25 d., De Paul Universitetas švęs auksinį jubiliejų. Tą dieną pats J. E. kard. S. A. Stritch universiteto koplyčioje atlaikys šv. Mišias. Civilinė programa bus per bankietą, Palmer House.

De Paul Universitetą yra įsteigęs pionierius kun. Ed. M. Smith. 1875 metais jis prie šiandieninių Webster ir Sheffield gatvių nupirko žemės plotą ir įsteigė šv. Vincento Pauliečio parapiją. 1898 metais įsteigė Šv. Vincento Kolegiją, kuri po devynių metų pakeista į De Paul Universitetą.

De Paul Universitetas yra pirmutinis katalikų universitetas Illinois valstybėj ir vienas didžiausių katalikiškų universitetų visose Amerikos Jung. Valstybėse. Spėjama, kad mažiausiai 100,000 čikagiečių yra lankę šį universitetą. Dabar abejuose universiteto rūmuose — mieste ir priemiestyje — mokosi 12,000 studentų.

De Paul Universiteto muzikos mokykla yra garsi visoje Amerikoj ir yra akredituota baigusiems išduoti diplomus.

Dabartiniu universiteto prezidentu yra kun. C. J. O'Malley.

ĮVAIRŪS ĮVYKIAI

Clark gatvėje susidurė du gatvėkarai. Sužeisti devyni asmenys.

Lake Shore Post 852, American Legion, per pastarąjį Illinois valstybės legijonierių suvažiavimą paaukojo pilnai įrengtą ambulansą karių veteranų ligoninei, Hines, Ill.

Spalių 11 d. Chicagoj bus "Raudonos Plunksnelės Diena" (Red Feather Day). Tai bus Community Fund vajaus pradžia. Šįmet tuo vajumi norima sukelti $8,679,000.

Virginia Nickus, duktė V. Nickaus, buv. vargonininko Visų Šventųjų parapijoj, kuris mirė 1934 metais, kaip anglų spauda skelbia, yra palikus žmona turtingo amerikiečio divorsininko Thorne Donnelley.

West Town Railways, kuri operuoja gatvėkarus ir busus už Chicago ribų, pasiuntė prašymą Illinois Commerce Commision, kad leistų pakelti važiavimo kainą.

Du vaikai: berniukas Boby Furneaux, 6735 Stony Island Ave., 5 metų ir jo sesutė Judy 7 metų pagrobę penkių mėnesių Cary Herzberg, 7021 Cregier Ave., ir įdėję į popernię dėžę paslėpė žolėj. Motinai sukėlus trukšmą ir kaimynams suskatus ieškoti, už pusvalandžio kūdikis rastas sveikas.

Dram Shop Aktu, šeši saliunai ir naktiniai klubai turės sumokėti $75,000 policininkų, našlėms ir dviem detektyvams: Mrs. Ednai MacLeay, 8000 Maryland Ave., Mrs. Ellai Rach, 7450 Normal Blvd., ir detektyvui R. O'Hara po $24,000 kiekvienam, o detek. E. Sullivan — $3,000. Įrodyta, kad John Trencian, 10838 Wentworth Ave. girtas automobilio vairuotojas, kuris įvažiavo į policijos automobilių yra gėręs visuose minėtuose saliunuose. Pastarieji detektyvai sužeisti, bet išliko gyvi.

Tūkstantis kelių veda paklydiman, o tiesen tik — vienas.

Ieškomų Asmenų Sąrašas

Jučas, Jokubas.
Kalesinskaitė — Vavrynskienė, Veronika, iš Suvalkų ap.
Kalesinskis, Jonas ir Jurgis, ir Kalesinskaitės, Agnieška, Albina ir Monika ir Ona, iš Aleksandrauskos km., Andrejavo vl., Suvalkų apskričio.
Kalinauskis, Petras ir sesuo Simaliunienė, Ieva, iš Eržvilko vl.
Kamblevičiutė, Karolina, iš Alytaus ap., gyveno Cleveland, O.
Karisavičiutė — Miliunienė, Magdė, iš Punsko, Suvalkų ap.
Kavaliauskaitė, Antanina, iš Šiaulių.
Kavaliauskienė — Petraitytė, Ona, iš Šiluvos vl., Raseinių ap.
Kliorikaitienė — Slovikaitė, Magdė, iš Raudieniškių km., Kalvarijos vl., Marijampolės ap., ir vyras Kliorikaitis, Joseph, gyveno Worcester.
Kondrat, Constantine, gyv. Chicagoje, jo ankstybesnis adresas buvo: T/5 Constantine Kondrat, HQSCo., 11 Engr., APO 174.
Kontrimas, Antanas ir Juozapas, ir sesuo Šilienė, Petronelė, iš Žarėnų vl., Telšių apskr.
Kontrinienė — Gudaitė, Barbora, iš Kretingos, vyras Antanas Kontrimas, ir vaikai Antanas, Karolina ir Pranas, gimę Amerikoje.
Kopp — Petrikaitytė, Meta, iš Tauragės vl.
Krauleidienė — Pupsytė, Juzefa, jos sesuo Petronelė ir brolis Kazys Pupsys (Pupsies), gimęs Amerikoje, Klaipėdietis,
Krikštanas, Vladislovas, iš Betygalos vl., Raseinių ap.
Kryžinauskas, Jurgis, iš Šventežerio vl., Seinų ap.
Kučinskis, Petras, iš Tverų vl., Telšių apskr..
Kumpikas, Bronius, iš Batakių km., Tauragės ap.
Kumpikevičiutė, Marytė.
Kundrotas, Petras ir Tomas, ir sesuo, iš Žarenų vl., Telšių ap.
Kupreišis, Jonas ir Kazys, iš Panemunėlio vl., Rokiškio ap.
Kušinskas, Vincas.
Kuzmickas, Edvardas, iš Ukmergės.
Kuzminskas, Jonas, Juozas, ir Stasys, iš Šeduvos, Panevėžio ap.
Labunaitis, Pranas ir jo brolis, iš Davydų km., Višakio Rūdos valsčiaus.
Laucius, Jonas, nuo Tauragės,
Levgaudienė — Žiupsnytė, Morta.

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd St.,
New York 24, N. Y.

× **Ateitininkų dėmesiui.** Visi Lietuvos ateitininkai, kurie anksčiau, ar pastaruoju laiku yra atvykę į Chicago, kviečiami į visuotiną susirinkimą penktadienį, rugsėjo 17 d., Šv. Kryžiaus parapijos salėj, prie 44-tos ir S. Wood gatvių. Susirinkimo pradžia 8 val.

× **Sofija Bartkaitė,** žinoma Moterų Sąjungos veikėja, sunkiai serga Loretto ligoninėj. Prie ligonės nuolatos budi jos brolis, kun. S. Bartkus, Kewanee, Ill., lietuvių parapijos klebonas. Ligonės padėtim yra susirūpinusios ir visos jos draugės, tačiau lankyti ligonę kol kas yra gydytojų uždrausta.

× **Antanas Liakas,** savininkas Mid-West Jewelry Music and Appliances krautuvės, dabar veda didelį remonta bute 2014-16 West 35th St., į kurį bus perkelta ir moderniškai įrengta krautuvė. Dabartinė jo krautuvė randasi 2019 W. 35 St. A. Liakas ir jo žmona darbuojasi Brighton Park katalikų jaunimo draugijose.

× **James R. Cherry,** Brighton Park veikėjas, rezignavo iš Keistučio Klubo vice pirmininko pareigų, taipgi iš Kolumbo Vyčių arkivyskupo Quigley kuopos Deputy Grand Knight, Sick and Visiting chairman, Chicago Chapter delegate ir Christmas Cheer chairman pareigų.

× **Progress Furniture Co.** praneša atidaranti naują rakandų krautuvę, 4181-83 Archer Ave. Krautuvės atidarymas įvyks rugsėjo 16 d. Krautuvė bus įrengta moderniškai ir joj galima bus pasirinkti vėliausios mados įvairių namams rakandų.

× **Z. Galinienė,** narė Lietuvos Vyčių seniorų komisijos tremtiniams šelpti, pastarame susirinkime įteikė pluoštą tremtinių padėkos laiškų. Visi jaudinančiai dėkoja vyčiams ir komisijai už aukas ir pastangas jiems sušelpti. Iki šiol vyčiai-seniorai yra pasiuntę arti 30 siuntinių į Vokietiją. Aukos ir toliau priimamos. Be to, tam tikslui komisija rengia dar du vakarus.

× **Lietuvos Vyčių Ritualo Komisija** ruošias įteikimui laipsnių nariams Chicago kuopose. Rugsėjo 26 d. bus įteikimas nariams 1-jo ir 2-jo laipsnių, o spalių 22 d. — trečio laipsnio. Visos iškilmės bus Lietuvos Vyčių salėj.

× **Joseph P. Varkala and Co.,** Public Accountants and Income Tax Consultants, perkėlė savo ofisą į naują vietą, būtent 2401 West 63rd St. Kambario numeris 204-205.

× **Juozas Sadauskas,** sūnus Mr.-Mrs. Sadauskų, 636 West 46 Place, tarnaująs kariuomenėj, šiomis dienomis pakeltas į 'master sergeant'. Jis randasi Korejoj.

× **Kun. I. Albavičius** lietuvių kunigų vardu kalbės per bankietą ruošiamą pagerbimui prelato M. Krušo jo trigubų sukaktuvių proga. Bankietas įvyks rugsėjo 26 d., Šv. Jurgio parapijos salėj.

Apsimoka Skelbtis 'Draugo'